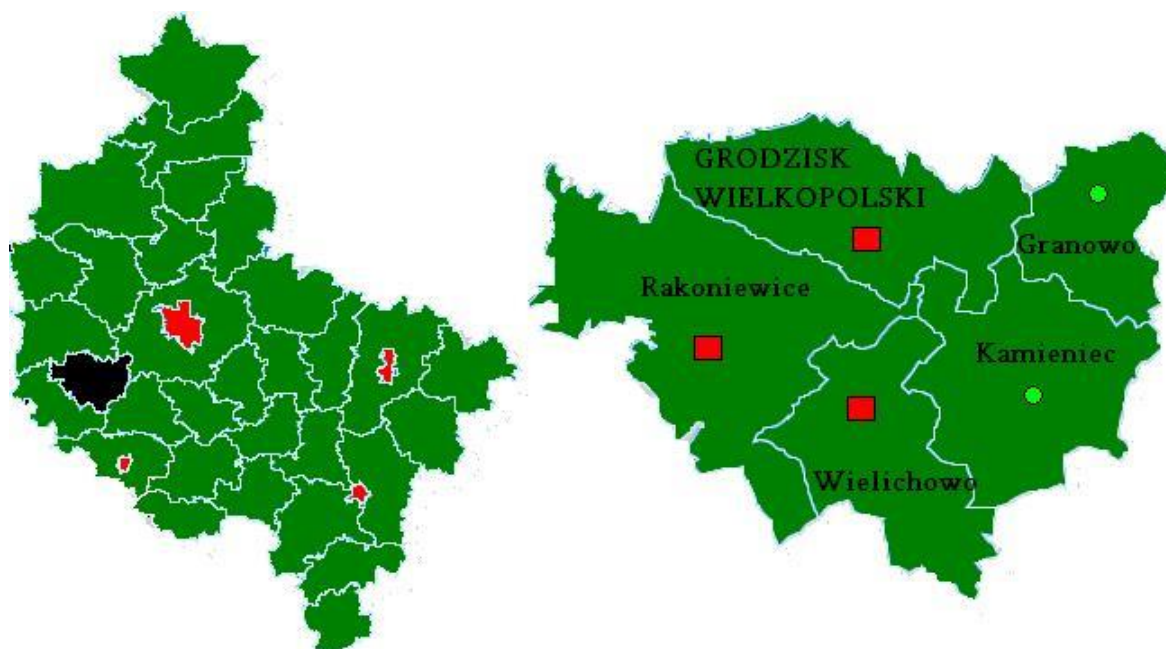

ZJAWISKO BEZROBOCIA W POWIECIE GRODZISKIM W 2010 ROKU

Powiat grodziski leży w południowo – zachodniej części województwa wielkopolskiego, składa się z 5 gmin i zajmuje powierzchnię 643,72 km². Powiat grodziski sąsiaduje z czterema powiatami: wolsztyńskim, nowotomyskim, poznańskim i kościańskim. Według danych na dzień 31.12.2010 r. liczba ludności wynosiła 51 064.

Obraz nr 1. Położenie powiatu grodziskiego na mapie województwa. Mapa powiatu grodziskiego.

Źródło: <http://www.wielkopolskie.powiaty.cba.pl/grodziski.htm>

Bezrobocie w Polsce wywołała transformacja ustrojowo – systemowa zapoczątkowana na przełomie lat 90-tych XX wieku. Okazało się nagle, że nie każdy, kto chce pracować może znaleźć zatrudnienie. Doświadczenia państw wysoko rozwiniętych dowodzą, iż zjawisko to będzie towarzyszyć nam już zawsze. Na ogół uważa się, że jest to jeden z najbardziej znaczących problemów, dlatego też walkę z nim podejmują największe ekonomie świata. Pozostaje tylko pytanie, jaka będzie

skala bezrobocia i jaką cenę będzie musiało zapłacić społeczeństwo za jego ograniczenie lub minimalizowanie jego skutków?

Już od prawie trzech lat świat zmagają się z największą recesją od czasów Wielkiego Kryzysu z lat 30-tych XX wieku. W Europie pierwsze symptomy globalnego kryzysu pojawiły się już na początku 2008 roku. Wraz z dekonjunkcją, po całym kontynencie zaczęła rozlewać się fala bezrobocia. Na rynkach pracy Unii Europejskiej nastąpiły zmiany pod względem zwiększającej się liczby osób pozostających bez pracy. Załamanie na światowych rynkach najdotkliwiej odczuł sektor usług finansowych oraz branża motoryzacyjna.

Od roku 2009 obserwujemy pogorszenie sytuacji na rynku pracy w Polsce, które jest wynikiem recesji na Zachodzie. Zmusza ona przede wszystkim część eksporterów do redukcji zatrudnienia. W dalszym ciągu likwiduje się w Polsce więcej miejsc pracy, niż powstaje nowych, gdyż zmniejsza się sprzedaż na rynkach zagranicznych. Skutki światowego kryzysu odczuwa mocno sektor finansów i bankowości, przemysł samochodowy, lotniczy, budowlany, tekstylny, meblarski, stoczniowy i hutniczy. Kłopoty mają przede wszystkim wielkie firmy, które przy słabnącym zapotrzebowaniu na ich wyroby skracają czas pracy i/lub redukują zatrudnienie. Jednak ich problemy przeniosły się także na duże, średnie i małe firmy, które z nimi kooperują. Pracodawcy ograniczają rekrutację nowych pracowników ponieważ jest dziś bardzo dużo niepewności, co do tego, jak się będzie kształtowała koniunktura gospodarcza. Pracodawcy zaczynają stosować strategię „na przeczekanie” aż do wyjaśnienia się sytuacji na rynku.

Powodem wzrostu bezrobocia jest także rejestrowanie się coraz większej liczby osób powracających z zagranicy.

W Polsce stopa bezrobocia w końcu roku 2009 osiągnęła wskaźnik 11,1%, natomiast w końcu 2010 roku 12,3%. Bezrobocie w kraju w skali roku wzrosło o 1,2%. W województwie Wielkopolskim stopa bezrobocia na dzień 31.12.2010 r. wynosiła 9,2%, natomiast dla powiatu grodziskiego 8,7%.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku w powiecie grodziskim zarejestrowanych było 1 748 osób bezrobotnych. Ponad połowę bezrobotnych stanowiły kobiety. Ich liczba kształtowała się na poziomie 919 osób, co odpowiada 52,6% ogółu bezrobotnych.

Tabela nr 1. Wybrane dane o bezrobotnych wg stanu na koniec roku 2009 i 2010

	2009 (stan na dzień 31.XII)		2010 (stan na dzień 31.XII)	
	Liczba bezrobotnych	udział w ogóle bezrobotnych	Liczba bezrobotnych	udział w ogóle bezrobotnych
Liczba osób bezrobotnych w tym:	1 796		1 748	
Kobiety	908	50,6%	919	52,6%
Bezrobotni z prawem do zasiłku	461	25,7%	319	18,2%

Źródło: Opracowanie własne PUP

Z analizy powyższych danych wynika, że bezrobocie w latach 2009 – 2010 na terenie powiatu grodziskiego utrzymywało się na podobnym poziomie.

Istnieje obawa, że w roku bieżącym nastąpi wzrost rejestrowanego bezrobocia. Spowodowane to będzie bardzo dużym zmniejszeniem środków Funduszu Pracy na realizację aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu. Do tej pory na rok 2011 przyznano nam środki z algorytmu w wysokości 1.229.000,00 zł na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. Dla porównania w roku ubiegłym otrzymaliśmy fundusze wg algorytmu w wysokości 2.608.900,00 zł. Środki finansowe na rok bieżący stanowią 47% ubiegłorocznego budżetu

Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wlkp., dążąc do tego, aby poziom bezrobocia w powiecie w roku 2011 drastycznie nie wzrósł z powodu niskiego budżetu Funduszu Pracy, stara się pozyskiwać dodatkowe środki finansowe na aktywizację zawodową osób bezrobotnych, zarejestrowanych w PUP Grodzisk Wlkp.

Tutejszy urząd wystąpił z wnioskiem o dofinansowanie realizacji projektu „Bądź aktywny” w ramach Poddziałania 6.1.3, Priorytetu VI Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Celem projektu jest podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych, w tym zwłaszcza osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W realizacji powyższego projektu zaplanowano następujące formy wsparcia:

- staże,
- jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej,

- szkolenia, w tym m.in. kursy grupowe: szkolenia z zakresu uruchamiania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz kursy indywidualne lub inne szkolenia w zależności od zgłaszanych potrzeb szkoleniowych przez osoby bezrobotne.

Wartość ogólna projektu wynosi 661.774,80 zł.

Ponadto urząd będzie się starać o przyznanie dodatkowych środków Funduszu Pracy pochodzących z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej na realizację programów związanych z aktywizacją zawodową osób bezrobotnych.

Realizacja programów przyczyni się także do osiągnięcia celów Krajowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na lata 2009-2011. Cele programów są zgodne ze Strategią Zatrudnienia dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2007-2013 oraz spójne ze Strategią Rozwoju Powiatu Grodziskiego do roku 2012.

STRUKTURA BEZROBOCIA W POWIECIE GRODZISKIM W 2010 ROKU

Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wielkopolskim obejmuje swoją działalnością pięć gmin tworzących powiat grodziski. Wśród nich występują trzy gminy miejsko – wiejskie (Grodzisk Wielkopolski, Rakoniewice, Wielichowo) oraz dwie gminy wiejskie (Granowo, Kamieniec).

Stopa bezrobocia na koniec 2010 roku wyniosła 8,7%. W porównaniu ze stanem bezrobocia rejestrowanego w grudniu 2009 roku stopa bezrobocia wzrosła o 0,1%. W grudniu 2010 roku zarejestrowanych było 1748. W ościennych powiatach stopa bezrobocia na koniec grudnia 2010 roku kształtowała się następująco: powiat wolsztyński 6,5%, powiat kościański 9,1% , powiat nowotomyski 6,3%. Stopa bezrobocia dla województwa Wielkopolskiego wynosiła 9,2%, a dla Polski 12,3%.

Tabela nr 2. Porównanie wskaźników bezrobocia w XII 2009 i XII 2010 roku.

Liczba bezrobotnych	Stan na koniec grudnia 2009		Stan na koniec grudnia 2010		Wzrost/ spadek
	Liczba bezrobotnych	%	Liczba bezrobotnych	%	
Stopa bezrobocia	8,6%		8,7%		+ 0,1
Liczba bezrobotnych	1796		1748		- 48
w tym:					
Kobiety	908	50,6	919	52,6	+ 2,0%
Bezrobotni z prawem do zasiłku	461	25,7	319	18,2	- 7,5%
Bezrobotni po 50 r. ż.	319	17,8	346	19,8	+ 2,0%
Bezrobotni do 25 r. ż.	598	33,3	547	31,3	- 2,0%
Bezrobotni ze wsi	1154	64,3	1114	63,7	- 0,6%

Długotrwale bezrobotni	367	20,4	649	37,1	+ 16,7
Bez kwalifikacji zawodowych	508	28,3	507	29,0	+ 0,7%
Bez wykształcenia średniego	1222	68,0	1156	66,1	- 1,9%
Bez doświadczenia zawodowego	364	20,3	371	21,2	+ 0,9%
Niepełnosprawni	167	9,3	123	7,0	- 2,3%

Źródło: Opracowanie własne PUP

Na koniec 2010 roku w powiecie grodziskim zarejestrowanych było 1748 osób bezrobotnych. 52,6% w całej populacji bezrobotnych stanowiły kobiety. Ich liczba kształtowała się na poziomie 919 osób. Jest to jeden z niższych wskaźników w województwie, dla którego średnia to 56,0% udziału kobiet w ogólnej liczbie osób bezrobotnych. W porównaniu z rokiem 2009 znacząco wzrósł odsetek osób długotrwale bezrobotnych, bo aż o 16,7%. Duży udział w ogólnej populacji osób bezrobotnych mają osoby bez wykształcenia średniego (66,1%). Znaczna część osób bezrobotnych to osoby bez kwalifikacji zawodowych (tj. bezrobotni nieposiadający kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu) – stanowią oni 29% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Najliczniejszą grupę wśród osób bezrobotnych stanowią osoby młode, które nie przekroczyły 25 roku życia. Ich procentowy udział do ogólnej populacji osób bezrobotnych w powiecie grodziskim należy do jednego z najliczniejszych w całym województwie (odsetek bezrobotnych do 25 roku życia w powiecie grodziskim wynosi 31,3%, natomiast w Wielkopolsce 25,3%). Osoby do 25 roku życia to najczęściej absolwenci szkół ponadgimnazjalnych i wyższych. Często ich profil wykształcenia jest nieadekwatny do potrzeb lokalnych pracodawców. Również brak doświadczenia zawodowego jest znaczną przeszkodą w podjęciu pracy. Często osoby młode, zwłaszcza absolwenci szkół wyższych, nie są gotowi do przekwalifikowania się

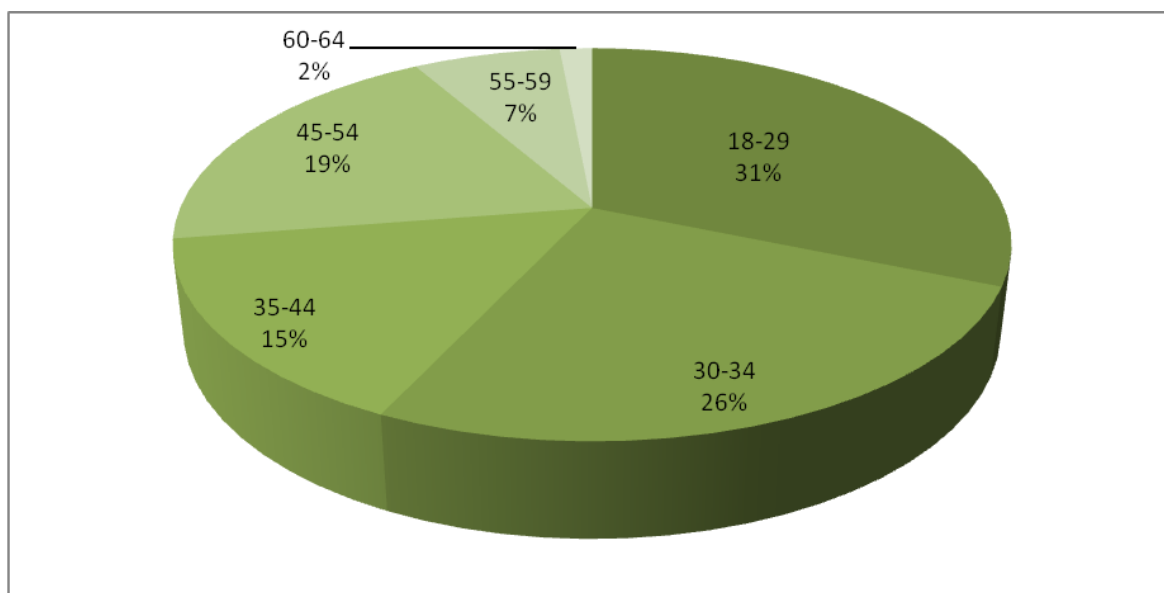
zgodnie z oczekiwaniami lokalnych pracodawców, szukają prac dobrze płatnych, blisko miejsca zamieszkania. Nierzadko kontynuują naukę w trybie wieczorowych lub zaocznym stając się nie w pełni dyspozycyjnymi, co uniemożliwia podjęcie wielu dostępnych ofert pracy.

Tabela nr 3. Struktura wieku osób bezrobotnych wg stanu na koniec grudnia 2010 roku

	Liczba osób	Udział procentowy
18-29 lat	547	31,3
30-34 lat	450	25,7
35-44 lat	271	15,5
45-54 lat	335	19,2
55-59 lat	119	6,8
60-64 lat	26	1,5

Źródło: Opracowanie własne PUP

Wykres nr 1. Struktura wieku osób bezrobotnych wg stanu na koniec grudnia 2010 roku

Źródło: Opracowanie własne PUP

Drugą pod względem liczebności grupę stanowią osoby w przedziale wiekowym 25-34 lat (25,7%). Są to często osoby zwolnione z zakładów pracy po

długoletniej umowie lub też takie, które po zdobyciu doświadczenia zawodowego, decydują się zostać mikroprzedsiębiorcami i w związku z tym ubiegają się o przyznanie dotacji na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej.

Porównując strukturę osób bezrobotnych według wieku w końcu 2010 roku z analogicznym okresem w roku 2009 najbardziej zadowala fakt mniejszego udziału osób do 25 roku życia w stosunku do ogółu bezrobotnych. Nieznaczny spadek odnotowano również w grupie osób 45-54 lat. W pozostałych kategoriach wiekowych odnotowano wzrost udziału poszczególnych grup wiekowych w ogólnej liczbie bezrobotnych.

Tabela nr 4. Struktura wieku osób bezrobotnych w powiecie grodziskim w latach 2009 i 2010

		18-24 lat	25-34 lat	35-44 lat	45-54 lat	55-59 lat	60-64 lat
Liczba osób	XII 2009	598	438	276	360	99	25
	XII 2010	547	450	271	335	119	26
	różnica	- 51	+ 12	- 5	- 25	+ 20	+ 1
% w stosunku do ogółu bezrobotnych	XII 2009	33,3	24,4	15,4	20,0	5,5	1,4
	XII 2010	31,3	25,7	15,5	19,2	6,8	1,5
	różnica	- 2,0	+ 1,3	+ 0,1	- 0,8	+ 1,3	+ 0,1

Źródło: Opracowanie własne PUP

Szanse na rynku pracy zależą w dużej mierze od poziomu i rodzaju kwalifikacji. Im niższe wykształcenie i im węższe przygotowanie zawodowe, tym większe zagrożenie bezrobociem. Wyższy poziom wykształcenia to większy wybór ciekawych i rozwijających stanowisk pracy, ale także duża mobilność na rynku pracy i szansa zdobycia zatrudnienia nie tylko na lokalnym rynku pracy. Wśród bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wlkp. dominują osoby legitymujące się wykształceniem zasadniczym zawodowym. Stanowią one 41,6% bezrobotnych. Należy zwrócić uwagę, że prezentowane dane dotyczą stanu na koniec roku. Ma to związek z tym, że osoby posiadające wykształcenie zawodowe pracujące sezonowo w budownictwie lub w przemyśle przetwórczym często rejestrują się w okresie jesienno-zimowym, a w miesiącach wiosennych podejmują dalsze zatrudnienie. Drugą, co do liczebności grupą, są

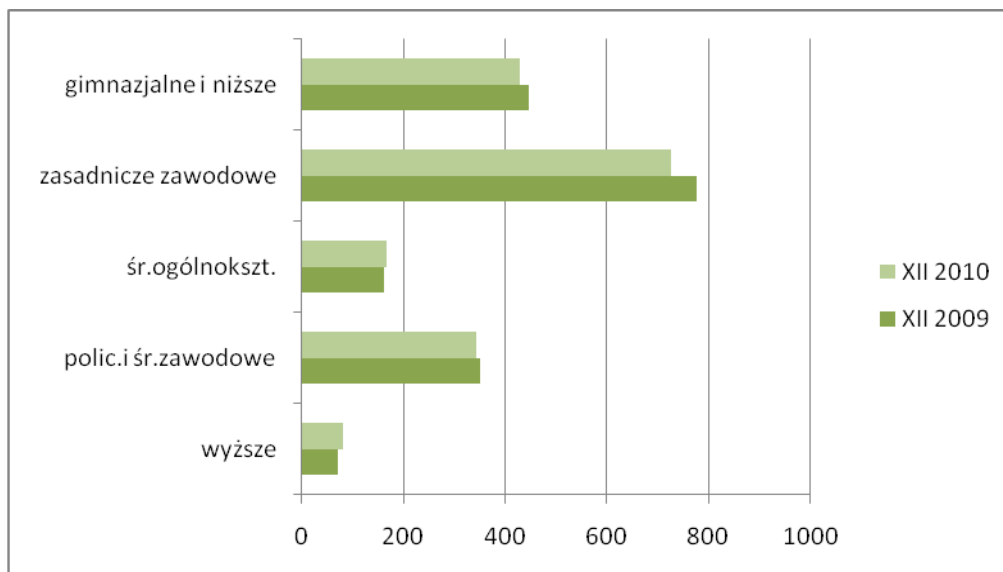
osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (24,5%). Osoby te ze względu na niskie dostosowywanie się do oczekiwań potencjalnych pracodawców mają ograniczone możliwości podejmowania zatrudnienia na lokalnym rynku pracy. Często nie przykładają uwagi do swoich kwalifikacji i bardzo rzadko korzystają z możliwości zdobywania nowych umiejętności poprzez szkolenia. W porównaniu z grudniem 2009 roku w grudniu 2010 roku odnotowano wzrost zarejestrowanych bezrobotnych posiadających wykształcenie wyższe. Są to najczęściej absolwenci kierunków humanistycznych, m.in. pedagogiki i administracji.

Tabela nr 5. Struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia

	Bezrobotni w XII 2009r.		Bezrobotni w XII 2010r.	
	liczba	%	liczba	%
wyższe	71	4,0	81	4,6
policealne i średnie zawodowe	350	19,5	343	19,6
średnie ogólnokształcące	153	8,5	168	9,6
zasadnicze zawodowe	776	43,2	727	41,6
gimnazjalne i niższe	446	24,8	429	24,5
RAZEM	1796	100%	1748	100%

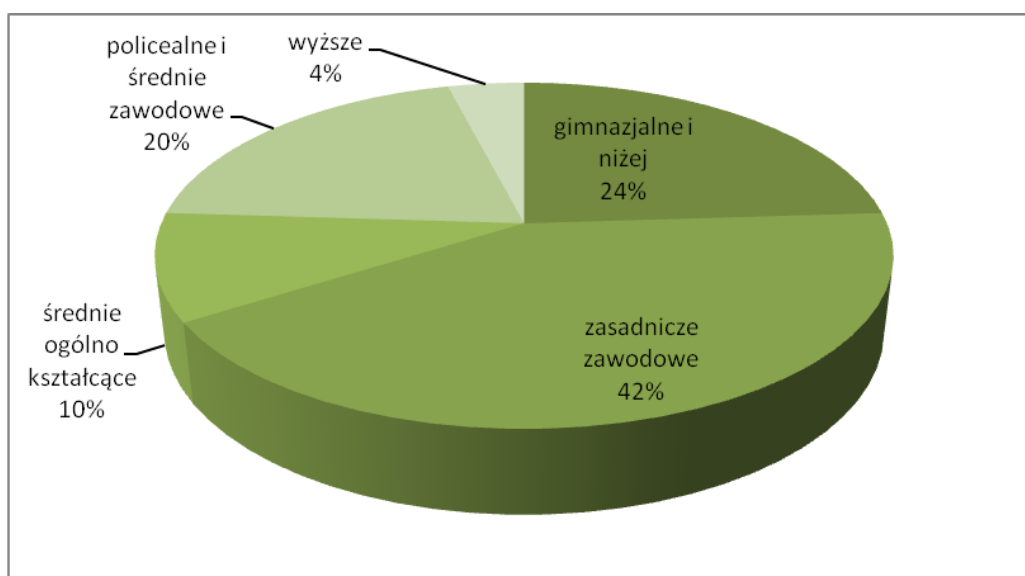
Źródło: Opracowanie własne PUP

Wykres nr 2. Porównanie struktury wykształcenia bezrobotnych w XII 2009 i XII 2010 roku

Źródło: Opracowanie własne PUP

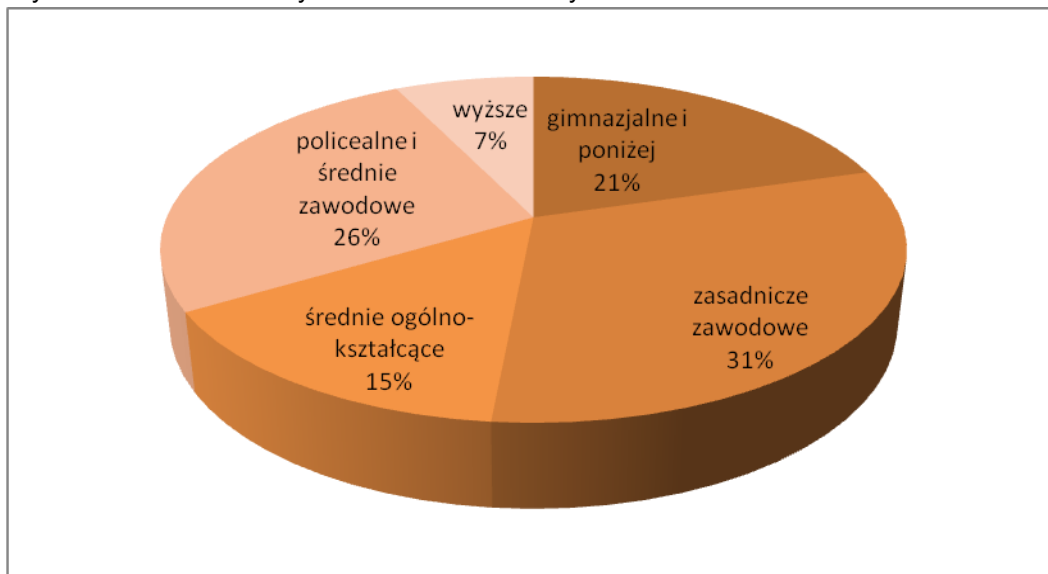
Wykres nr 3. Struktura wykształcenia bezrobotnych w XII 2010 roku

Źródło: Opracowanie własne PUP

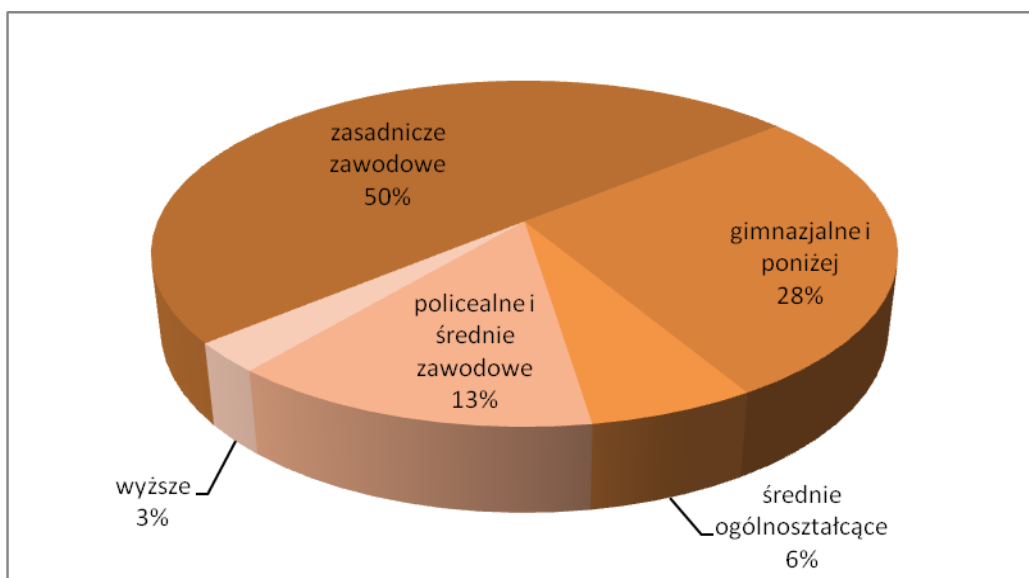
Można stwierdzić, że bezrobotne kobiety są lepiej wykształcone niż bezrobotni mężczyźni. Wśród bezrobotnych kobiet 7% legitymuje się wykształceniem wyższym, a wśród mężczyzn odsetek ten osiąga wartość 3%. Spośród bezrobotnych kobiet tylko 51% nie posiada wykształcenia średniego. Natomiast w przypadku mężczyzn wskaźnik ten osiąga wartość 78%. Strukturę wykształcenia bezrobotnych kobiet i mężczyzn przedstawiają poniższe wykresy:

Wykres nr 4. Struktura wykształcenia bezrobotnych kobiet w XII 2010 roku

Źródło: Opracowanie własne PUP

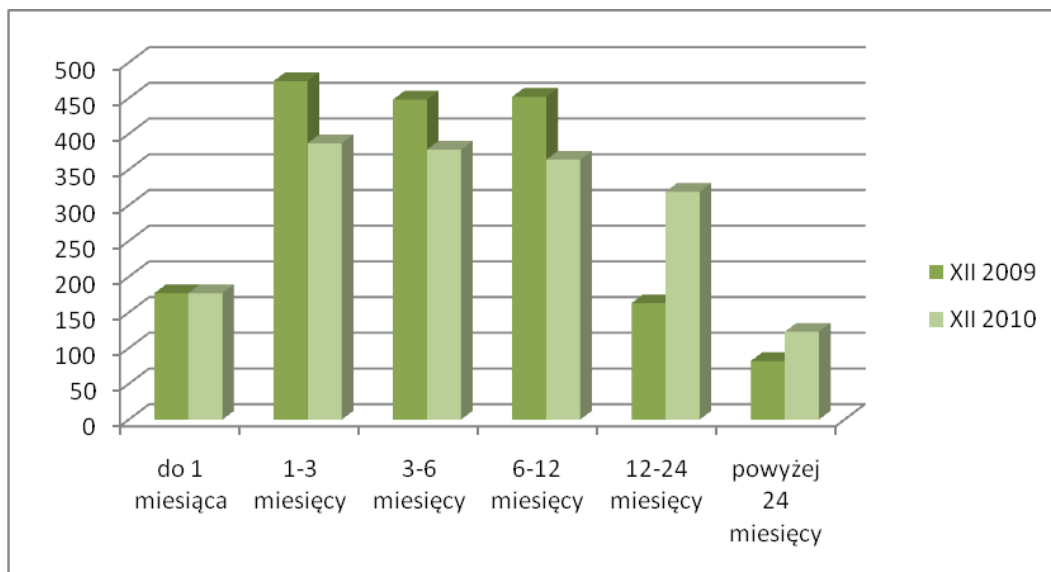
Wykres nr 5. Struktura wykształcenia bezrobotnych mężczyzn w XII 2010 roku

Źródło: Opracowanie własne PUP

Obserwuje się, że im dłuższy okres pozostawania w ewidencji osób bezrobotnych, tym niższa motywacja do poszukiwania pracy i jej podejmowania. Zjawiskiem powszechnym jest to, że osoby nowo rejestrujące się posiadające prawo do zasiłku dla bezrobotnych (przyznawanego najczęściej na 6 miesięcy) zwlekają z aktywnym poszukiwaniem pracy do czasu okresu, w którym przysługuje im zasiłek.

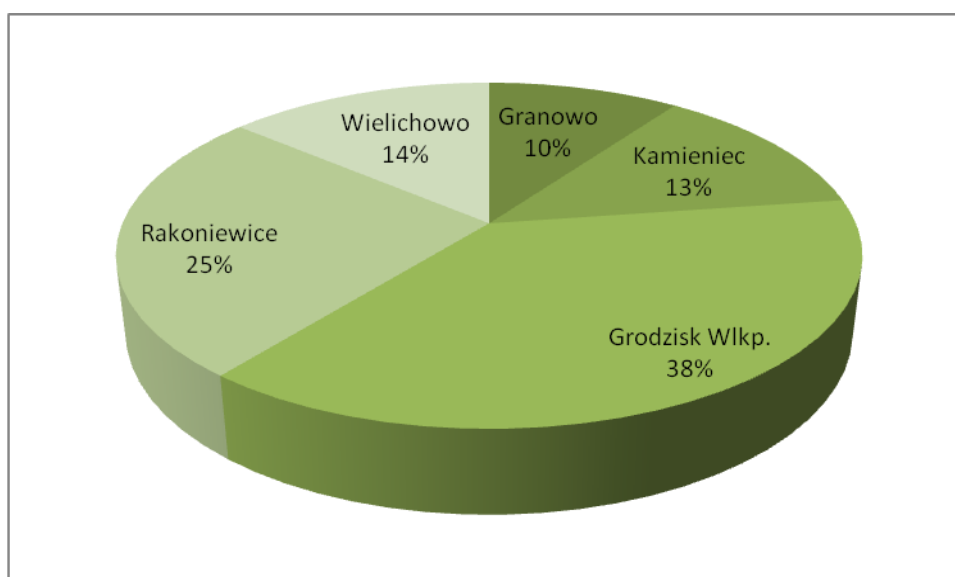
Wykres nr 5. Struktura bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy w XII 2009 i XII 2010 roku

Źródło: Opracowanie własne PUP

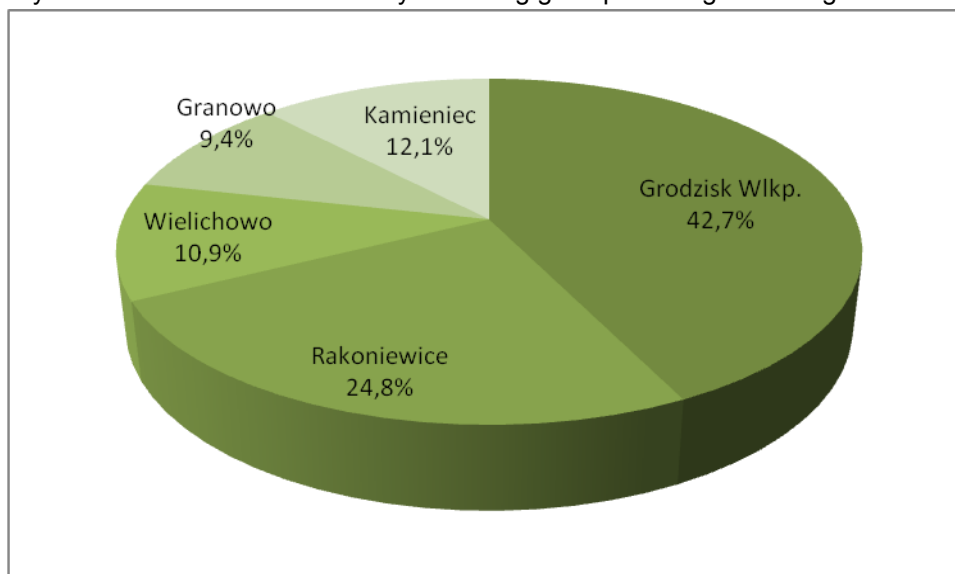
Bezrobotni zamieszkali na wsi stanowią większość bezrobotnych ogółem. Taka sytuacja miała miejsce zarówno pod koniec 2008 roku (609 osób, co stanowi 65,1% ogółu bezrobotnych), 2009 roku (1154 osób, co stanowi 64,3% bezrobotnych), jak również 2010 roku (1114 osób, co stanowi 63,7% ogółu bezrobotnych). Zaznaczyć trzeba, że powiat grodziski zamieszkuje w ok.60% mieszkańcy terenów wiejskich (dwie z pięciu gmin powiatu to gminy wiejskie). Nie ma na naszym terenie typowych gmin popegeerowskich.

Wykres nr 6. Struktura powiatu grodziskiego według podziału na gminy w 2010 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego, Powierzchnia i ludność w przekroju terytorialnym w 2010 roku

Wykres nr 7. Struktura bezrobotnych według gmin powiatu grodziskiego w XII 2010 roku

Źródło: Opracowanie własne PUP

Problem bezrobocia na wsi nie różni się znacząco od sytuacji osób bezrobotnych na terenach miejskich. Bezrobotni na wsi to osoby, które nie posiadają własnych gospodarstw rolnych, najczęściej o niskich kwalifikacjach zawodowych, głównie posiadający wykształcenie podstawowe lub zasadnicze zawodowe. Niewielki odsetek mieszkańców terenów wiejskich legitymuje się wykształceniem wyższym.

Wśród bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wielkopolskim najwięcej bezrobotnych zamieszkuje gminę Grodzisk Wielkopolski (747 osób, co stanowi 42,7% ogółu bezrobotnych) i Rakoniewice (434 osób, co stanowi 24,8% ogółu bezrobotnych). Mieszkańcy gminy Kamieniec stanowią 12,1 % całej populacji bezrobotnych (211 osób), gminy Wielichowo – 10,9% (191 zarejestrowanych bezrobotnych). Najmniejszy odsetek zarejestrowanych bezrobotnych stanowią mieszkańcy gminy Granowo, bo tylko 9,4% (165 osób bezrobotnych).

Dane dotyczące liczebności wybranych grup osób bezrobotnych z gmin powiatu grodziskiego przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 6. Struktura bezrobotnych według gmin w wybranych kategoriach osób bezrobotnych w XII 2010 roku

	Ogółem bezrobotni	Bezrobotne kobiety	%	Bezrobotni do 25 roku życia	%	Długotrwale bezrobotni	%
Grodzisk Wlkp.	747	366	39,8	203	37,1	268	41,3

Rakoniewice	434	234	25,5	120	21,9	160	24,7
Wielichowo	191	106	11,5	89	16,3	78	12,0
Granowo	165	104	11,3	52	9,5	67	10,3
Kamieniec	211	109	11,9	83	15,2	75	11,6
RAZEM	1748	919	100	547	100	649	100

Źródło: Opracowanie własne PUP

Osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wielkopolskim posiadają najczęściej doświadczenie zawodowe w branży przetwórstwo przemysłowe. 58,6% ogółu bezrobotnych jako rodzaj działalności ostatniego miejsca pracy podawało: przetwórstwo przemysłowe, a 16,7% bezrobotnych - budownictwo. W 2010 roku odnotowano 1626 ofert pracy. Najwięcej ofert pracy dotyczyło takich branż działalności jak: przetwórstwo przemysłowe – 23,9% ofert pracy, działalność w zakresie administrowania i działalność wspierająca – 19,1% ofert pracy, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 17,4% ofert pracy.

Tabela nr 7. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w 2010 roku

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani	Oferty pracy zgłoszone	Liczba ofert na 1 bezrobotnego
Przetwórstwo przemysłowe	1539	389	0,3
Budownictwo	439	154	0,4
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	220	283	1,3
Działalność w zakresie administrowania i działalność wspierająca	68	311	4,6
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	63	58	0,9
Transport i gospodarka magazynowa	61	73	1,2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia	61	88	1,4

społeczne			
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	36	37	1,0
Pozostała działalność usługowa	31	52	1,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	28	63	2,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	23	37	1,6
Działalność nie zidentyfikowana	23	0	0
Edukacja	13	41	3,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	6	11	1,8
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	5	9	1,8
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	4	3	0,8
Informacja i komunikacja	4	3	0,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1	13	13
Górnictwo i wydobywanie	1	0	0
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1	0	0
Ogółem	2627	1626	0,6

Źródło: Opracowanie własne PUP

ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wlkp., dominują osoby nieposiadające zawodu (279 osób, w tym 164 kobiety), a także osoby w zawodach: sprzedawca (159 osób, w tym 147 kobiet), zawód wykonywany: robotnik pomocniczy w przetwórstwie przetwórczym (106 osób, w tym 67 kobiet), technik ekonomista (72 osoby, w tym 65 kobiet) i ślusarz (64 osoby, w tym 8 kobiet). Bezrobotne kobiety posiadają najczęściej następujące zawody: sprzedawca (147 osób), robotnik pomocniczy w przetwórstwie przetwórczym (67 osób), technik ekonomista (65 osób), krawiec (34 osób), szwaczka (34 osoby). Wśród bezrobotnych kobiet najwięcej, bo aż 164 nie posiada zawodu wyuczonego czy też dotychczas wykonywanego.

Tabela nr 8. Wybrane zawody osób bezrobotnych w 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	W tym bezrobotne kobiety
"000000"	Bez zawodu	279	164
"522301"	Sprzedawca	159	147
"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	106	67
"331403"	Technik ekonomista	72	65
"722204"	Ślusarz	64	8
"512002"	Kucharz małej gastronomii	42	26
"753105"	Krawiec	37	34
"711202"	Murarz	36	0
"753303"	Szwaczka	34	34
"512001"	Kucharz	28	20
"713101"	Malarz - tapeciarz	25	0
"751201"	Cukiernik	25	19

"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	24	21
"314207"	Technik rolnik	23	14
"633001"	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby	23	17
"753402"	Tapicer	20	5
"751204"	Piekarz	19	0
"311504"	Technik mechanik	18	0
"411004"	Technik prac biurowych	18	16
"723190"	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	17	0
"752205"	Stolarz	17	1
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	15	0
"351203"	Technik informatyk	14	5
"721306"	Błacharz samochodowy	14	0
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych	14	0
"911207"	Sprzątaczką biurowa	14	14
"522305"	Technik handlowiec	13	9
"713102"	Malarz budowlany	13	0
"741207"	Elektromonter (elektryk) zakładowy	13	0
"432103"	Magazynier	12	3
"711503"	Stolarz budowlany	12	0
"311924"	Technik technologii odzieży	11	11
"343403"	Technik organizacji usług gastronomicznych	11	8
"722314"	Tokarz w metalu	11	1
"331402"	Technik agrobiznesu	10	6
Ogółem		1748	919

Źródło: Opracowanie własne PUP

Osoby bezrobotne zarejestrowane od stycznia do grudnia 2010 roku posiadały najczęściej zawody takie jak: sprzedawca (273 osoby), technik ekonomista (221 osób), robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym (129 osób), ślusarz (103 osób). Największa grupa bezrobotnych zarejestrowanych w 2010 roku nie posiadała wyuczonego zawodu (507 osób).

Tabela nr 9. Napływ bezrobotnych według wybranych zawodów w 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni zarejestrowani w 2010 roku	
		Ogółem	Kobiety
"000000"	Bez zawodu	507	193
"522301"	Sprzedawca	273	252
"331403"	Technik ekonomista	221	184
"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	129	61
"722204"	Ślusarz	103	3
"512002"	Kucharz małej gastronomii	75	39
"753105"	Krawiec	72	66
"343403"	Technik organizacji usług gastronomicznych	71	54
"711202"	Murarz	68	0
"314207"	Technik rolnik	54	24
"512001"	Kucharz	49	28
"751204"	Piekarz	48	3
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych	47	0
"311504"	Technik mechanik	47	1
"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	47	40
"753303"	Szwaczka	45	45
"752205"	Stolarz	39	0
"753402"	Tapicer	38	2
"713101"	Malarz-tapeciarz	37	0

"751201"	Cukiernik	37	22
"741207"	Elektromonter (elektryk) zakładowy	37	0
"514101"	Fryzjer	33	30
"721306"	Blacharz samochodowy	30	0
"331402"	Technik agrobiznesu	28	18
Ogółem		3317	1550

Źródło: Opracowanie własne PUP

ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

W I połowie 2010 roku pracodawcy najczęściej poszukiwali pracowników na stanowisko sprzedawcy (63 oferty pracy). Drugie pod względem popularności stanowisko pojawiające się w zgłoszeniach wolnych miejsc pracy to: pracownik administracyjny (56 ofert pracy), a trzecie to kierowca samochodu ciężarowego (37 ofert pracy). Najczęściej zgłaszane oferty pracy przedstawia zamieszczona poniżej tabela.

Tabela nr 10. Oferty pracy według zawodów

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Zgłoszone oferty pracy
"522107"	Sprzedawca	63
"343101"	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	56
"832302"	Kierowca samochodu ciężarowego	37
"743604"	Szwaczka	28
"931301"	Robotnik budowlany	27
"312201"	Operator sprzętu komputerowego	20
"722204"	Ślusarz	20
"914103"	Robotnik gospodarczy	18

"419101"	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	15
"413103"	Magazynier	14
"721202"	Spawacz ręczny gazowy	13
"411101"	Sekretarka	12
"414101"	Listonosz	12
"732407"	Zdobnik szkła	12
"811102"	Operator koparek i zwałowarek	12
"932190"	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	12
"512201"	Kucharz	11
"712102"	Murarz	11
"341503"	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	9
"512302"	Kelner	9
"712401"	Brukarz	9
"721403"	Monter konstrukcji stalowych	9
"741201"	Cukiernik	9
"833401"	Kierowca operator wózków jezdniowych	9
"932103"	Pakowacz	9
Ogółem		649

Źródło: Opracowanie własne PUP

Przypisanie zawodów do grup wielkich i dużych pokazuje, że oferty pracy najczęściej dotyczą zawodów związanych z grupami dużymi: pracownicy pozostałych specjalności (13,9%), robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń, (12,6%), sprzedawcy i demonstratorzy (10,2%), modelki, sprzedawcy i demonstratorzy (10,2%).

W II półroczu 2010 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku Wielkopolskim wpłynęło 977 ofert pracy. Najczęściej pojawiającym się wolnym stanowiskiem pracy był robotnik przy pracach prostych w przemyśle (241 ofert pracy dotyczyło tego stanowiska pracy). Pracodawcy zgłaszali również zapotrzebowanie na

takie zawody jak: pracownik prac dorywczych, technik administracji, przedstawiciel handlowy, robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni. Najczęściej zgłaszane oferty pracy przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 11. Oferty pracy według zawodów zgłoszone w II półroczu 2010 roku

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w II-półroczu
"932990"	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	241
"962201"	Pracownik prac dorywczych	80
"000000"	Bez zawodu	34
"334306"	Technik administracji	34
"332203"	Przedstawiciel handlowy	33
"711990"	Pozostali robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	30
"753303"	Szwaczka	30
"524404"	Telemarketer	29
"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	27
"522301"	Sprzedawca	21
"332490"	Pozostali pośrednicy handlowi	20
"432103"	Magazynier	20
"711202"	Murarz	20
"816003"	Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego	20
"611307"	Ogrodnik - uprawa grzybów jadalnych	17
"541315"	Technik ochrony fizycznej osób i mienia	16
"722204"	Ślusarz	14
"931301"	Robotnik budowlany	14
"334390"	Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	12
"753402"	Tapicer	12
"753202"	Krojczy	10
Razem ofert pracy		977

Źródło: Opracowanie własne PUP

Przypisanie zawodów do grup wielkich i dużych pokazuje, że oferty pracy najczęściej dotyczyły zawodów związanych z następującymi grupami dużymi: robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie (27,3%), robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani (25,6%), średni personel do spraw biznesu i administracji (11,6%), ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych (8,7%), pracownicy wykonujący dorywcze prace proste (8,5%), robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) (8,3%).

Wymagania i oczekiwania pracodawców są wysokie, nie wystarczy tylko wiedza teoretyczna, ale głównie brane są pod uwagę umiejętności praktyczne i doświadczenie zawodowe – to co najmniej 2 lub 3 lata na danym stanowisku pracy. Pracodawcy wymagają dodatkowo: komunikatywności, prawa jazdy, znajomości języków obcych, umiejętności obsługi komputera i innych urządzeń biurowych. Pracodawcy często proponują bezrobotnym i poszukującym pracy najniższe wynagrodzenie, w związku z wysokimi kosztami ponoszonymi przy zatrudnieniu pracownika. Ponadto niechętnie zatrudniają osoby, które nie są w pełni dyspozycyjne, co nie jest możliwe w przypadku osób uczących się w systemie wieczorowym czy zaocznym oraz kobiet opiekujących się dziećmi.

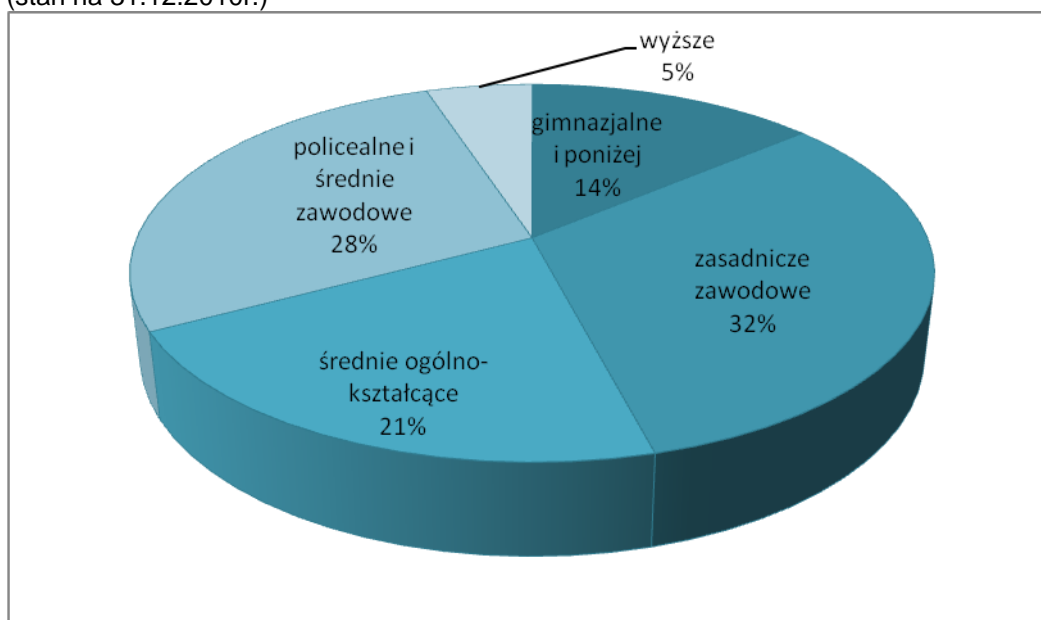
MŁODZIEŻ DO 25 ROKU ŻYCIA

Bezrobotni do 25 roku życia (według ustawy) to bezrobotni, którzy do dnia zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyli 25 roku życia. Bezrobotni ci stanowią jedną z siedmiu grup osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Stosujemy wobec nich takie instrumenty jak: staże, szkolenia indywidualne i grupowe, prace interwencyjne, jednorazowe dotacje na podjęcie działalności gospodarczej, roboty publiczne. Mogą oni również skorzystać z: pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, usług EURES, pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy.

Osoby bezrobotne do 25 roku życia są najliczniejszą grupą wiekową wśród wszystkich bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wlkp. Stanowią oni 31,3 % bezrobotnych w powiecie. Również na tle całego województwa wielkopolskiego odsetek ten należy do jednego z wyższych. W Wielkopolsce bezrobotni do 25 roku życia stanowią 25,3% wszystkich bezrobotnych.

Najlichnieszta grupa bezrobotnych do 25 roku życia posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe (32%). W dalszej kolejności: wykształcenie policealne i średnie zawodowe – 28% oraz średnie ogólnokształcące – 21%. Niestety aż 14% bezrobotnych z tej grupy wiekowej ma wyłącznie wykształcenie gimnazjalne lub niższe. Brak wykształcenia przy jednoczesnym braku doświadczenia zawodowego, co jest częstą cechą osób należących do tej grupy wiekowej, stawia ich w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy i rodzi problemy ze znalezieniem, nie tyle atrakcyjnego zatrudnienia, co jakiegokolwiek. Z drugiej strony tylko 46% bezrobotnych do 25 roku życia nie posiada wykształcenia średniego przy poziomie 66,1 % dla ogółu bezrobotnych.

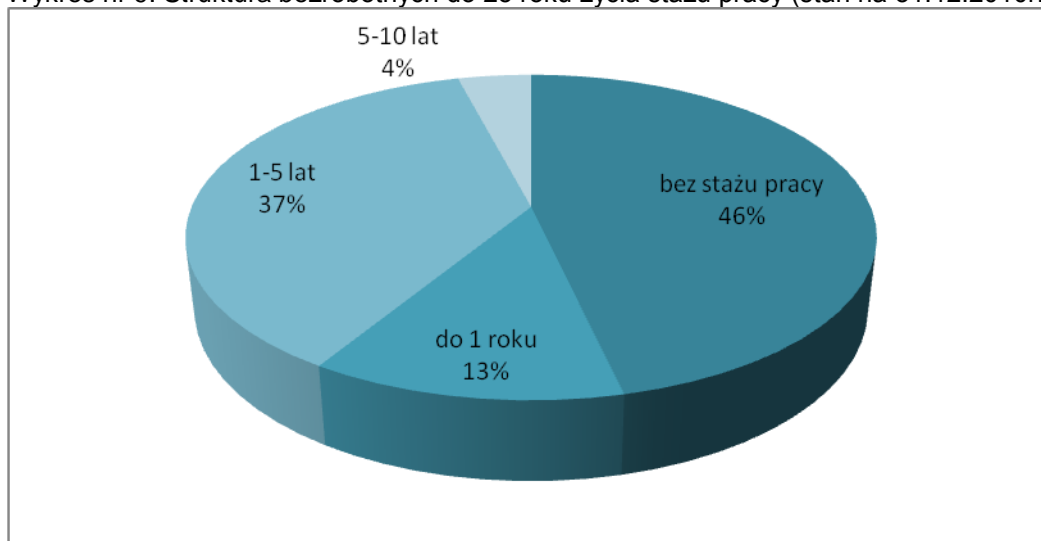
Wykres nr 8. Struktura bezrobotnych do 25 roku życia wg wykształcenia (stan na 31.12.2010r.)

Źródło: Opracowanie własne PUP

Zdecydowana większość bezrobotnych do 25 roku życia to osoby, które nie posiadają żadnego doświadczenia zawodowego (47%) lub bardzo krótkie, to jest od roku do 5 lat (37%)

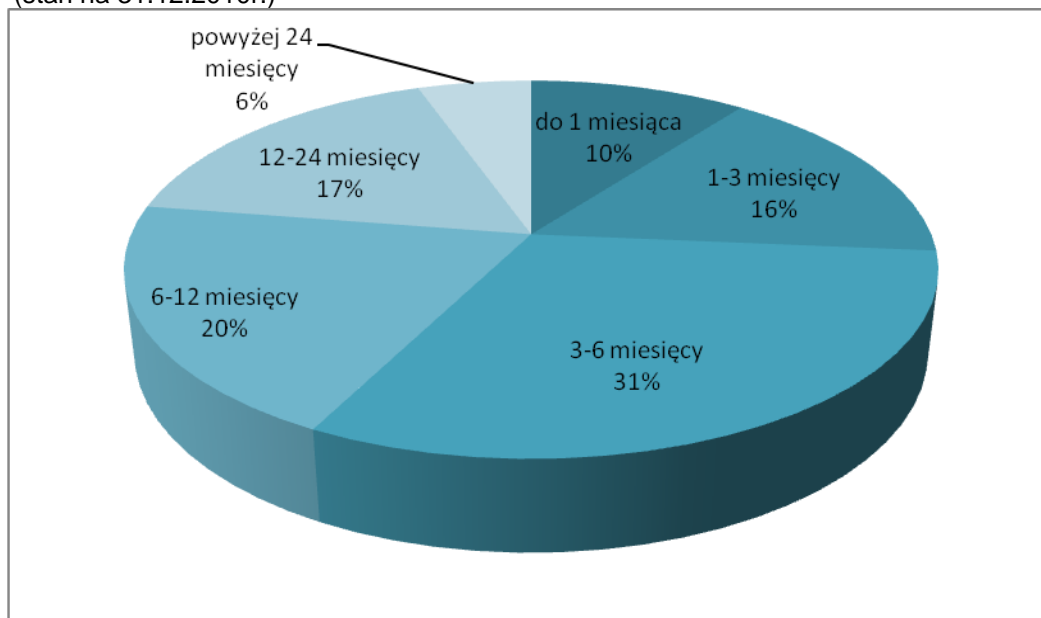
Wykres nr 9. Struktura bezrobotnych do 25 roku życia stażu pracy (stan na 31.12.2010r.)

Źródło: Opracowanie własne PUP

O ile w roku 2009 najliczniejszą grupę wśród młodzieży do 25 roku życia stanowiły osoby pozostające w ewidencji bezrobotnych od 1 do 3 miesięcy (31%), to w roku 2010 okres poszukiwania pracy przez tę grupę wydłużył się. Średnio co trzeci bezrobotny do 25 roku życia poszukiwał pracy przez okres od 3 do 6 miesięcy.

Wykres nr 10. Struktura bezrobotnych do 25 roku życia wg czasu pozostawania bez pracy (stan na 31.12.2010r.)

Źródło: Opracowanie własne – PUP

Wśród absolwentów szkół ponadgimnazjalnych (czyli osób do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły), jak co roku, największą grupę stanowiły osoby bez

wyuczonego zawodu, tj. absolwenci liceów ogólnokształcących i liceów profilowanych (50 osób, w tym 37 kobiet). W dalszej kolejności – technicy ekonomiści (22 osoby, w tym 18 kobiet), kucharze małej gastronomii (16 osób, w tym 10 kobiet) oraz technicy informatycy (10 osób, w tym 2 kobiety).

Tabele nr 12. Zestawienie zawodów najliczniej reprezentowanych przez absolwentów

Nazwa zawodu	Bezrobotni absolwenci	
	Ogółem	W tym kobiety
Bez zawodu	50	37
Technik ekonomista	22	18
Kucharz małej gastronomii	16	10
Technik informatyk	10	2
Technik mechanik	7	0
Technik żywienia i gospodarstwa domowego	7	7
Sprzedawca	7	7
Malarz - tapeciarsz	5	0
Technik agrobiznesu	4	2
Technik organizacji usług gastronomicznych	3	2
Błacharz samochodowy	3	0
Mechanik pojazdów samochodowych	3	0
Mechanik samochodów osobowych	3	0
Cukiernik	3	1
Ogółem	179	101

Źródło: Opracowanie własne – PUP

W 2010 roku zarejestrowało się 587 absolwentów szkół ponadgimnazjalnych. Najliczniejszą grupę stanowili absolwenci liceum ogólnokształcącego i profilowanego. Zarejestrowała się też znaczna liczba techników ekonomistów, techników organizacji usług gastronomicznych, sprzedawców czy kucharzy małej gastronomii.

Tabele nr 13. Zestawienie zawodów najliczniej reprezentowanych przez absolwentów

Nazwa zawodu	Bezrobotni absolwenci	
	Ogółem	W tym kobiety
Bez zawodu	117	71
Technik ekonomista	106	89
Technik organizacji usług gastronomicznych	32	27
Sprzedawca	31	28
Kucharz małej gastronomii	25	15
Technik żywienia i gospodarstwa domowego	20	17
Technik mechanik	20	0
Mechanik pojazdów samochodowych	19	0
Technik agrobiznesu	16	12
Technik informatyk	16	4
Malarz - tapeciarsz	12	0
Technik handlowiec	9	9
Ogółem	587	345

Źródło: Opracowanie własne – PUP

Poniższa tabela przedstawia napływ bezrobotnych absolwentów według zawodów w latach 2008 – 2010.

Tabele nr 14. Napływ bezrobotnych absolwentów według zawodów w latach 2008 - 2010

Nazwa zawodu	2008 rok	2009 rok	2010 rok
Bez zawodu	150	176	117
Technik ekonomista	44	84	106
Technik org. usług gastronom.	27	19	32
Technik żywienia i gosp dom.	36	41	20
Sprzedawca	21	38	31

Kucharz małej gastronomii	21	30	25
Technik agrobiznesu	9	20	16
Technik mechanik	7	16	20
Technik handlowiec	7	12	9
Fryzjer	4	11	7
Technik rolnik	7	8	5
Krawiec	6	7	1
Piekarz	5	7	4
Technik technologii odzieży	11	2	6
Tapicer	5	6	4
Ogółem	475 (278 kobiet)	662 (369 kobiet)	587 (345 kobiet)

Źródło: Opracowanie własne – PUP

W porównaniu z rokiem 2009 w roku 2010 nastąpił spadek ogólnej liczby rejestrujących się bezrobotnych absolwentów. Niepokojącym jest fakt systematycznego wzrostu liczby bezrobotnych absolwentów technikum ekonomicznego, którzy nie mogą znaleźć zatrudnienia. Lokalny rynek pracy przestał wykazywać zapotrzebowanie na pracowników z wykształceniem średnim ekonomicznym.

Sytuacja osób młodych na rynku pracy jest wciąż bardzo trudna. Pracodawcy oczekują od nich dobrych dyplomów, doskonałych kwalifikacji, znajomości języków obcych, chęci permanentnego zdobywania nowej wiedzy oraz umiejętności dostosowywania się do zmian zachodzących na rynku pracy. Dlatego tak istotna jest konieczność dopasowania systemu edukacji do wymagań rynku pracy. Z drugiej strony młodzi ludzie powinni również ograniczyć swoje oczekiwania co do pracy. Powinni podejmować jakiegokolwiek prace, niekoniecznie związane ze swoim wykształceniem, staże, praktyki, które umożliwią im zdobycie tak cennego

doświadczenia. Ważne jest uzmysłowienie młodym ludziom, że lepiej przyjąć jakąkolwiek pracę, niż nie mieć żadnej.

LOKALNY RYNEK PRACY

Od wielu lat do podstawowych działów gospodarki funkcjonujących na terenie powiatu grodzkiego zalicza się: usługi, handel, rolnictwo, budownictwo oraz przemysł. Ogółem pracujących w powiecie (według faktycznego miejsca pracy) jest 14 413 osób, w tym 6 522 kobiety. Kobiety stanowią 45,3% ogółu pracujących. W sektorze publicznym pracuje 2 692 osoby, natomiast w prywatnym 11 721 osób. Największą liczbę osób pracujących w powiecie odnotowuje się w sektorze rolniczym, gdzie wynosi ona 5 280 osób. Liczba osób pracujących w poszczególnych sektorach gospodarki powiatu przedstawia się następująco:

- przemysł i budownictwo: ogółem 4 895 osób,
- handel, naprawa pojazdów, transport i gospodarka magazynowa, gastronomia, informacja oraz komunikacja: ogółem 1 445 osób,
- pośrednictwo finansowe, obsługa rynku nieruchomości: ogółem 310 osób,
- pozostałe usługi: 2 483.

Powyższe dane pochodzą z danych statystycznych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS). Do osób pracujących nie zostały zaliczone przez GUS osoby pracujące w podmiotach gospodarczych zatrudniających mniej niż 9 osób.

Gospodarkę regionu cechuje deficyt kapitału własnego oraz niskie zainteresowanie inwestorów z poza powiatu, w tym także zagranicznych. Sytuacja taka wymaga podejmowania działań powiatu, samorządów gmin i podmiotów gospodarczych w kierunku przełamania tego zjawiska. Ograniczanie zjawiska bezrobocia możliwe jest poprzez wspieranie inicjatyw lokalnych i rozwój inwestycji na terenie naszego powiatu, a także i przede wszystkim przez współdziałanie poszczególnych instytucji w celu promocji naszego powiatu. W tym celu Urzędy Gmin naszego powiatu promują swoje działania na tablicach informacyjnych, na stronach internetowych, w prasie lokalnej. Zamieszczają tam informacje na temat imprez promujących gospodarkę powiatu i ulg inwestycyjnych dla przedsiębiorców

rozpoczynających działalność na terenie danej gminy. System ulg w podatku stanowi zachętę dla potencjalnych inwestorów.

Urząd Miejski w Grodzisku Wlkp. oferuje pomoc przy uzyskaniu pozwolenia na budowę i wszelkich formalnościach związanych z procedurą inwestycyjną. Jednocześnie nawiązał współpracę z Polską Agencją Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A., Stowarzyszeniem Gmin i Powiatów Wielkopolskich oraz Centrum Obsługi Inwestorów w kwestii promowania oferty inwestycyjnej. Grodzisk Wlkp. to dobrze rozwijające się miasto z małymi i średnimi przedsiębiorstwami. Dla potencjalnych inwestorów oferuje uzbrojone tereny inwestycyjne oraz dobrą infrastrukturę.

Gmina zapewnia inwestorom sprawną i kompleksową obsługę pod względem formalności oraz to, że działki będą wyposażone w media: sieć kanalizacyjną, gazową, energetyczną oraz telefoniczną. Działania gminy obejmują: kompleksowe przygotowanie oferty inwestycyjnej, zaangażowanie w negocjacje z inwestorem oraz skracanie okresu załatwiania spraw formalno – prawnych. Urząd gminy pomaga inwestorom przy staraniu się o dodatkowe pozwolenia – menadżer projektu.

W ostatnich latach na terenie Grodziska Wlkp. swoją działalność rozbudowały i uruchomiły między innymi firmy:

- „Ampol – Service” Sp. z o.o., ul. Fabryczna 2 w Grodzisku Wlkp.
- „Indrol” Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowo – Usługowe Sp. Jawna Siejek Maciej i Waligórski Przemysław, ul. Towarowa 4 w Grodzisku Wlkp.
- „OLE” S.A., ul. Fabryczna 7 w Grodzisku Wlkp,
- „Grobud” Sp. z o.o., ul. Fabryczna 10 w Grodzisku Wlkp.
- „Eden Springs Poland” Sp. z o.o., ul. Fabryczna 1 w Grodzisku Wlkp.
- „Pago” Sp. z o.o., ul. Fabryczna 14, 62 – 065 Grodzisk Wlkp.

„Grobud” Sp. z o.o.

W 2008 r. Rada Miejska w Grodzisku Wlkp. uchwaliła zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. W mieście znajdują się dwa duże obszary lokalizacji terenów inwestycyjnych objęte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Gmina przygotowała nowy dokument informacyjno – promocyjny – **Oferta Inwestycyjna Gminy Grodzisk Wlkp.**, w którym wyodrębniono siedem obszarów inwestycyjnych z dokładną informacją o oferowanych nieruchomościach. Dokument ten jest dostępny na stronie internetowej urzędu gminy (www.grodzisk.wlkp.pl).

W gminie Granowo w latach 2009 – 2010 budowę swojej siedziby zakończyła firma specjalizująca się ogrodnictwie i handlu środkami ochrony roślin, przy stacji paliw powstało Centrum Ogrodnicze. Natomiast przy Stacji Paliw DUET A. Mateja powstała nowa myjnia samochodowa. Na terenie Granowo przy ul. Poznańskiej budowę swojej siedziby kontynuuje Stacja Diagnostyczna.

Na terenie gminy Rakoniewice w ostatnich latach zakończyły rozbudowę firmy: „Gamma Metal” (produkcja grzejników), „Rakpol” (produkcja spożywcza), „Sil-Bud” (hurtownia materiałów budowlanych). W Rakoniewicach rozwinęła swoją działalność firma SMULDERS Sp. z o.o (konstrukcje stalowe, przegrody dla koni, ogrodzenia, stojaki do rowerów), w Tarnowej rozpoczęły działalność firmy „EURO CHAPI” Sp. z o.o. (produkcja pieczarek na rynek świeży) i „AGROTAR” z siedzibą główną w Puszczykowie. W Rakoniewicach rozbudowała i rozwinęła swoją działalność Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna. Wybudowano nową halę produkcyjną, w której swoją działalność poszerzyła firma „AGRO TEAM” Sp. z o.o. (produkcja pieczarek). Przy Szosie Grodziskiej została wybudowana droga, która ułatwi dojazd przyszłym inwestorom do działek tam położonych z przeznaczeniem przemysłowo – gospodarczym (w przyszłości mogą powstać tam nowe zakłady pracy). Gmina Rakoniewice pręźnie współpracuje z zagranicą na zasadzie partnerstwa i ma podpisane umowy z takimi państwami jak: Dania, Niemcy, Holandia, Litwa, Rosja, Ukraina. Obecnie jest w trakcie rozmów z Hiszpanią. Podczas wizyt studyjnych nawiązywana jest współpraca, która ma znaczenie dla firm działających na terenie gminy. Działania te mają na celu pomoc przedsiębiorcom w eksporcie oraz imporcie towarów. W 2009 r. na terenie gminy Rakoniewice rozpoczęła działalność nowa firma „COMING” produkująca meble wypoczynkowe (w miejscu byłej firmy „Green Garden”). W 2010 r. w Rakoniewicach w miejscu gdzie kiedyś siedzibę miała firma „RAKWIN” prace remontowo – adaptacyjne rozpoczęła firma

DUTCH – POL – STAR Sp. z o.o. z siedzibą ul. Starowolsztyńska 4 (dziedzina nieruchomości, wynajem, sprzedaż). W przyszłości mają tam powstać obiekty pod wynajem. Firma ta zatrudnia obecnie 9 osób do prac remontowych. W Rakoniewicach działalność handlową rozpoczęła także firma POLOMARKET, który zatrudnia obecnie ok. 18 osób (14 osób z powiatu grodziskiego). Na terenie gminy rozpoczęła się budowa bioelektrowni, która ma zajmować się skupem słomy i obornika oraz przetwarzaniem tych surowców na energię elektryczną. Na terenie gminy powstały także ферmy drobiu i indyków.

W gminie Wielichowo, w ostatnich latach rozpoczęła działalność nowa Stacja Paliw na terenie Starego Młyna i rozbudowała swoją siedzibę firma „Grzybmar” Wielichowo – Wieś (transport, usługi, pieczarkarnie). W ostatnim czasie rozwinęła też swoją działalność Firma „ANEX” – Zaopatrzenie w Artykuły Rolnicze (zaadaptowała budynki po byłych SKR przy ul. Pocztovej). Poza tym rynek pracy w gminie Wielichowo to między innymi firmy: „Santano” (produkcja owaty meblowej), Ubojnia Drobiu Smolarek, Rzeźnictwo Kozłowscy, Kompania Drobiarska „IKO” Augustowo, RKS Łubnica, Zakład Produkcji Waty A.Staśkiewicz, GS „Samopomoc Chłopska”. Gmina zainwestowała także w budowę ścieżki pieszo – rowerowej łączącej wieś Śniaty i Wilkowo Polskie. W latach 2009 – 2010 w Wielichowie działalność uruchomiła Apteka przy ul. Grodziskiej, swoją siedzibę rozbudowała firma „GUMEX” (serwis ogumienia) w Gradowicach przy ul. Dworcowej. Na terenie gminy Wielichowo stację (kopalnię) buduje Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo. Cały czas budowana jest sieć kanalizacyjno - wodociągowa.

Rady Miejskie gmin Rakoniewic i Wielichowa przyjęły uchwały w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców inwestujących na terenie gminy. Zwolnienia od podatku mają wspierać nowe inwestycje na terenie gmin, a tym samym przyczyniać się do powstania nowych stałych miejsc pracy i wpływać na zmniejszanie bezrobocia. System ulg w podatku stanowi zachętę dla potencjalnych przedsiębiorców. Warunki jakie trzeba spełnić aby otrzymać zwolnienia z podatku od nieruchomości określone są w Uchwałach Rad Miejskich i dostępne do wiadomości inwestorów na stronach internetowych gmin oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Na terenie gminy Kamieniec w Maksymilianowie oraz Sepnie działają i stale rozwijają swoją działalność firmy „MAXIM” (producent oraz importer ceramiki reklamowej) i firma „Emabo” (przetwórstwo tworzyw sztucznych, recykling). Na

terenie gminy w miejscowości Plastowo powstała myjnia samochodowa, gmina przygotowuje się także pod powstające inwestycje z zakresu Ferm Wiatrowych. W miejscowości Wąbiewo prężnie działa firma P.P.H.U. Olejnik zajmująca się sprzedażą hurtową zboża i pasz dla zwierząt oraz przetwarzaniem odpadów niemetalowych.

Wszystkie gminy naszego powiatu (Kamieniec, Granowo, Rakoniewice, Wielichowo, Grodzisk Wlkp.) współpracują z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie tworzenia miejsc pracy i angażują się w organizację robót publicznych oraz staży.

Lokalny rynek pracy tworzą przede wszystkim pracodawcy. Wśród produjących firm prowadzących działalność na terenie powiatu grodziskiego, mających wpływ na kształtowanie zatrudnienia w powiecie wymienić należy między innymi:

- Agencja Ochrony „Hunters” w Grodzisku Wlkp. – zatrudnia 953 osoby,
- „Inter Groclin Auto” S.A. w Grodzisku Wlkp. – zatrudniający 769 osób,
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „Indrol” Sp.j. Siejek Maciej i Waligórski Przemysław w Rostarzewie i Grodzisku Wlkp. – ogółem 276 osób,
- Rolniczy Kombinat Spółdzielczy w Łubnicy – zatrudnionych ogółem 112 osób,
- Firma „Grobud” Sp. z o.o. w Grodzisku Wlkp. – ogółem 120 osób,
- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „DUET” w Granowie – zatrudnionych 94 osoby,
- Spółdzielnia Inwalidów „Wielkopolanka” w Grodzisku Wlkp. – 131 osób,
- „Ampol Internationale” w Grodzisku Wlkp. – zatrudnionych 52 osoby,
- GRANBUD Spółka Jawna w Granowie – ogółem 65 osób,
- „Opal” s.c. w Grodzisku Wlkp. – zatrudnionych 81 osób,
- „Ampol – Serwis” w Grodzisku Wlkp. – zatrudnione 42 osoby,
- Przedsiębiorstwo Obrotu Skórami „Nutrex” w Grodzisku Wlkp. – 43 osoby,
- Kampania Drobiarska „IKO” w Augustowie – ogółem zatrudnionych 286 osób,
- P.P.H.U. „Dąbex” w Grodzisku Wlkp. – 467 zatrudnionych,
- Zakład Przetwórstwa Mięsnego „Waldi” w Grodzisku Wlkp. – 86 osób,
- Cukiernia Kachlicki w Grodzisku Wlkp. – zatrudnia 47 osób,
- Piekarnia P.Gwóźdź w Grodzisku Wlkp. – zatrudnionych 175 osób,
- Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Grodzisku Wlkp. – 73 osoby,
- Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Wielichowie – ogółem 58 osób,
- Przedsiębiorstwo Produkcyjne „Reza-Pol” Grodzisk Wlkp. –30 osób,

- Firma Frankiewicz w Grodzisku Wlkp. – 47 osób,
- Awantaż Sp. z o.o. Biała Wieś – 66 osób zatrudnionych.

Specyfiką powiatu grodziskiego, już od kilku lat pozostaje produkcja pieczarek, którą prowadzi większość gospodarstw rolnych w celu osiągnięcia wzrostu swoich dochodów. Gałąź ta wyjątkowo rozwinęła się na terenie gmin Wielichowo oraz Rakoniewice. Hodowla pieczarek sprawiła, że rozpoczęto również produkcję podłoża pieczarkowego, a także skup i przetwórstwo tych aromatycznych grzybów. Liderem w produkcji podłoża do uprawy pieczarek na terenie powiatu grodziskiego jest Spółdzielnia Produkcyjna w Goździnie.

ZAKŁADY PRACY CHRONIONEJ

Wszystkie osoby niepełnosprawne bez względu na przyczyny i rodzaj niepełnosprawności mają prawo do pomocy w zakresie zatrudnienia i możliwości dostępu do pracy na równi z osobami pełnosprawnymi. Polityka państwa z zakresie zatrudniania i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych została określona w ustawie o zatrudnieniu i rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Dotyczy ona między innymi wsparcia ekonomicznego dla zakładów pracy zatrudniających osoby niepełnosprawne a także dla zakładów, które uzyskały status „Zakładu Pracy Chronionej” (ZPCh).

Na terenie powiatu grodziskiego działają zakłady posiadające status „ZPCh”. Zakłady Pracy Chronionej zatrudniają ogółem 2 139 osób, z czego 1 605 osób posiada orzeczenie o niepełnosprawności. Osoby niepełnosprawne stanowią 75% ogółu pracujących w tychże zakładach.

Stan zatrudnienia w rozbiciu na poszczególne zakłady prezentuje się następująco:

- „Inter Groclin Auto” S.A. zakład produkcyjny w Grodzisku Wlkp. ogółem: 769 osób, w tym niepełnosprawni 512 osób, co stanowi 66,6% ogółu zatrudnionych,
- Grupa „Hunters” w Grodzisku Wlkp. ogółem: 953 osoby, niepełnosprawni 790 – co stanowi 82,9% zatrudnionych ogółem,
- S.I.”Wielkopolanka” w Grodzisku Wlkp. zatrudnione 131 osób, niepełnosprawni 110 osób, co stanowi 84% zatrudnionych,
- „Grobud” Sp. z o.o. z siedzibą w Grodzisku Wlkp. ogółem 120 osób, w tym 104 osoby niepełnosprawne, co stanowi 86,7% załogi,

- Firma „Opal” w Grodzisku Wlkp. ogółem: 81 osób, niepełnosprawni 43 osoby – 53,1% ogólnego stanu zatrudnienia,
- Przedsiębiorstwo „Nutrex” w Grodzisku Wlkp. ogółem zatrudnionych: 43 osoby, w tym niepełnosprawnych 24 osoby – co stanowi 55,8% ogółu zatrudnionych,
- „Ampol – Service” w Grodzisku Wlkp. ogółem zatrudnionych: 42 osoby, w tym 22 osoby niepełnosprawne, stanowi to 52,4% załogi.

Ponadto na terenie powiatu grodziskiego działalność prowadzą także zakłady pracy nie posiadające statusu „ZPCh”, a zatrudniające w znacznym stopniu osoby niepełnosprawne. Do takich należą między innymi:

- Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Grodzisku Wlkp. zatrudnia 45 osób z orzeczeniem o niepełnosprawności, a ogółem kadra zakładu liczy 73 osoby, niepełnosprawni stanowią 61,6% ogółu zatrudnionych,
- Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Wielichowie zatrudnione ogółem 58 osób, niepełnosprawni – 24 osoby, stanowią oni 41,4% ogółu załogi,
- P.P.H.U. „Dąbex” w Grodzisku Wlkp. zatrudnionych 467 osób, w tym niepełnosprawni 30 osób, niepełnosprawni stanowią 6,4% ogółu załogi,
- Rzeźnia U.Heinrich w Białej Wsi – ogółem zatrudnionych 36 osób, w tym niepełnosprawni 16 osób, co stanowi 44,4% ogółu załogi.

DZIAŁALNOŚĆ POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W GRODZISKU WLKP. W 2010 ROKU

Do zakresu działania Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku Wlkp. należy przede wszystkim wykonywanie zadań wynikających z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r., nr 69, poz. 415 ze zmianami).

W szczególności zadania Powiatowego Urzędu Pracy obejmują:

1/ rejestrację i ewidencję osób bezrobotnych oraz innych poszukujących pracy, wydawanie decyzji administracyjnych dotyczących statusu osób bezrobotnych i świadczeń z tym związanych, przyznawanie i wypłata określonych w ustawie świadczeń tj. zasiłek dla bezrobotnych, stypendium stażowe i szkoleniowe, dodatek aktywizacyjny, dodatek szkoleniowy, wydawanie zaświadczeń,

2/ usługi rynku pracy:

a) działania PUP bezpośrednio związane z zatrudnieniem osób bezrobotnych – nie angażujące środków Funduszu Pracy, tj. pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe oraz usługi EURES;

- **pośrednictwo pracy** to podstawowa usługa świadczona przez Urząd Pracy w ramach przeciwdziałania bezrobociu i ograniczania jego skali. W szczególności polega ono na pozyskiwaniu i gromadzeniu ofert pracy oraz udostępnianiu ich osobom bezrobotnym i poszukującym pracy. Jest to także dobór kandydatów do oferty według wymagań pracodawcy i kierowanie do pracy osób bezrobotnych, udzielanie informacji pracodawcom o możliwościach korzystania z aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, informowanie zainteresowanych o sytuacji na lokalnym rynku pracy,

- **poradnictwo zawodowe** to udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, a także pracodawcom w doborze odpowiednich kandydatów do pracy;

- **usługi EURES** realizacja zadań wynikających z prawa swobodnego przepływu pracowników między państwami. **EURES** umożliwia dostęp do informacji oraz doradztwo osobom bezrobotnym i poszukującym pracy za granicą, dostęp do ofert pracy, którymi dysponują publiczne służby zatrudnienia w Krajach UE i EOG;

b) działania PUP finansowane częściowo z Funduszu Pracy, nie związane bezpośrednio z zatrudnianiem lecz zmierzające do aktywizacji osób bezrobotnych i ułatwienie im poszukiwania pracy, tj. prowadzenie zajęć **Klubu Pracy**,

3/ instrumenty rynku pracy: działania związane z zatrudnianiem (i samozatrudnianiem) osób bezrobotnych przy udziale środków Funduszu Pracy, to między innymi: prace interwencyjne, roboty publiczne, staż, środki na podjęcie własnej działalności gospodarczej przez osoby bezrobotne oraz refundacje dla pracodawców kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla skierowanych osób bezrobotnych, zwrot kosztów dojazdu do miejsca pracy, stażu.

Staż - polega na nabywaniu nowych umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą. Na staż mogą zostać skierowane osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Do tej kategorii zalicza się:

- bezrobotnych do 25 roku życia,
- bezrobotnych długotrwale,

- osoby, które po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego albo po urodzeniu dziecka nie podjęły zatrudnienia,
- osoby bezrobotne powyżej 50 roku życia,
- bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,
- bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia,
- bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia,
- bezrobotnych ze stopniem niepełnosprawności.

Staż może trwać do 6 miesięcy, z wyjątkiem osób do 25 roku życia oraz osób, które nie ukończyły 27 roku a w ostatnich 12 miesiącach ukończyły szkołę wyższą. Dla tej kategorii osób ustawodawca umożliwił odbywanie stażu przez okres do 12 miesięcy.

Prace Społecznie Użyteczne - instrument aktywizacji zawodowej, którego celem jest aktywizacja społeczno-zawodowa osób bezrobotnych, które nie uzyskują zasiłku dla bezrobotnych i korzystają ze świadczeń pomocy społecznej. Prace społecznie użyteczne to prace wykonywane przez bezrobotnych, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się w miejscu zamieszkania lub pobytu w wymiarze 10 godzin tygodniowo. Bezrobotnemu skierowanemu do tych prac przysługuje wynagrodzenie (świadczenie w wysokości nie niższej niż 7,10 zł za każdą godzinę pracy).

Dodatek aktywizacyjny - to świadczenie, które ma skłaniać bezrobotnych do podejmowania zatrudnienia i aktywności zawodowej na rynku pracy. Przysługuje bezrobotnym posiadającym prawo do zasiłku, którzy podjęli zatrudnienie z własnej inicjatywy lub w wyniku skierowania przez powiatowy urząd pracy do pracy w niepełnym wymiarze czasu pracy. W przypadku skierowania bezrobotnego przez urząd pracy do pracy w niepełnym wymiarze, dodatek aktywizacyjny przysługuje w wysokości do 50% podstawy zasiłku i przez okres równoważny okresowi zasiłkowemu. Natomiast w sytuacji podjęcia pracy przez bezrobotnego z własnej inicjatywy, dodatek aktywizacyjny przysługuje w wysokości do 50% zasiłku i przez połowę okresu zasiłkowego.

Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanej osoby bezrobotnej - pracodawca, który prowadzi działalność gospodarczą przez co najmniej 6 miesięcy i spełni wszystkie warunki określone w rozporządzeniu dotyczącym udzielania refundacji, może ubiegać się o przyznanie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanej osoby bezrobotnej. Wysokość refundowanych środków określona zostaje w umowie i nie może przekroczyć 600% wysokości przeciętnego wynagrodzenia. Stanowisko pracy wyposażone lub doposażone w ramach środków Funduszu Pracy należy utrzymać przez okres 24 miesięcy.

Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej (dotacja) - urząd pracy udziela pomocy w formie jednorazowych, bezzwrotnych środków na podjęcie działalności gospodarczej. Środki te przyznawane są na wniosek osoby bezrobotnej. Wysokość przyznanych środków nie może przekroczyć 600% przeciętnego wynagrodzenia. Wnioskujący musi dokonać kalkulacji kosztów i sporządzić plan przedsięwzięcia, opracowuje również harmonogram zakupów w ramach wnioskowanych środków i określa rodzaj działalności, którą zamierza prowadzić. Wymagane jest zabezpieczenie przyznanej dotacji, na przykład: w formie poręczenia, blokady rachunku bankowego czy weksła. Rozliczenie z dofinansowania następuje na podstawie faktur, rachunków lub umów. Działalność gospodarczą należy prowadzić co najmniej 12 miesięcy. Bezrobotni wnioskujący o środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej objęci są szkoleniem „Uruchamianie i prowadzenie działalności gospodarczej”.

Prace interwencyjne - oznacza to zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Prace interwencyjne pozwalają na okresową aktywizację zawodową bezrobotnych, a szczególnie osób wymienionych w art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2008 r., nr 69, poz.415 ze zmianami), tj.: bezrobotni do 25 roku życia, bezrobotni długotrwale lub osoby, które po zakończeniu kontraktu socjalnego albo kobiety, które po urodzeniu dziecka nie podjęły zatrudnienia, bezrobotni powyżej 50 roku życia, bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego, bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18-go roku życia,

bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia, bezrobotni niepełnosprawni.

Starosta zwraca pracodawcy część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne skierowanych bezrobotnych w uzgodnionej uprzednio wysokości.

Przygotowanie zawodowe dorosłych - umożliwia uzyskanie przez osoby bezrobotne kwalifikacji i umiejętności zawodowych potwierdzonych odpowiednimi dokumentami. Kształcenie odbywać się będzie w miejscu pracy, na podstawie umowy zawartej między starostą a pracodawcą i ewentualnie instytucją szkoleniową, bez nawiązania stosunku pracy ze skierowaną osobą bezrobotną.

Przygotowanie zawodowe dorosłych może odbywać się w dwóch formach:

1) praktyczna nauka zawodu dorosłych trwająca od 12 do 18 miesięcy
oraz

2) przyuczenie do pracy dorosłych trwające od 3 do 6 miesięcy.

Roboty publiczne - oznacza to zatrudnienie bezrobotnego przy wykonywaniu prac organizowanych przez gminy, organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków. Starosta zwraca organizatorowi robót, który zatrudnił skierowanych bezrobotnych, przez okres do 6 miesięcy, część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składek na ubezpieczenie społeczne bezrobotnych w wysokości uprzednio uzgodnionej, nie przekraczającej jednak 50% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczanego miesiąca i składek na ubezpieczenie.

W 2010 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wlkp. zarejestrowało się ogółem: 3 317 osób bezrobotnych, w tym 690 osób dotychczas nie pracujących. Wyłączonych z ewidencji osób bezrobotnych w skali całego roku 2010, zostało 3 365 osób, między innymi z powodu:

- podjęcia pracy – 1 346 osób, co stanowi 40 % ogółu wyrejestrowanych,
- brak gotowości do podjęcia zatrudnienia – 928 osób, co stanowi 27,6% ogółu wyrejestrowanych osób,
- na wniosek osoby bezrobotnej – 219 osób, tj. 6,5% wyrejestrowanych.

Pozostałe przyczyny pozbawienia statusu osoby bezrobotnej to: odmowa przyjęcia propozycji pracy, tymczasowe aresztowanie, wyjazd za granicę, podjęcie nauki w systemie dziennym, rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej.

Średnia miesięczna liczba osób kontaktujących się z Urzędem wyniosła około 2 700. Byli to przede wszystkim pracodawcy, osoby bezrobotne i poszukujące pracy oraz stażyści. Pracodawcy załatwiali w urzędzie sprawy dotyczące między innymi: zgłaszania wolnych miejsc pracy, składania wniosków o refundację wynagrodzeń pracowników oraz skierowania osób bezrobotnych na subsydiowane miejsca pracy. Informowali się w kwestii zatrudnienia osób zarejestrowanych w urzędzie pracy oraz o możliwościach korzystania ze środków Funduszu Pracy oraz UE przeznaczonych na aktywne formy aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych (prace interwencyjne, staże, szkolenia, itp.). Ponadto wizyty pracodawców w Urzędzie były związane z podpisywaniem umów o refundację części wynagrodzenia zatrudnianych osób bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych czy umów stażowych.

Osoby bezrobotne i poszukujące pracy zgłaszały się do urzędu pracy celem: potwierdzenia swojej gotowości do podjęcia pracy i złożenia oświadczenia o nie uzyskiwaniu dochodów ze stosunku pracy, przedstawienia przez urząd pracy odpowiedniej propozycji pracy, stażu, bądź przekwalifikowania, złożenia wniosku o przyznanie jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, uzyskania informacji o wolnych miejscach pracy pozostających w dyspozycji urzędu, wydania zaświadczenia, wypłaty zasiłku dla bezrobotnych oraz innych świadczeń, spotkania z doradcą zawodowym czy liderem Klubu Pracy.

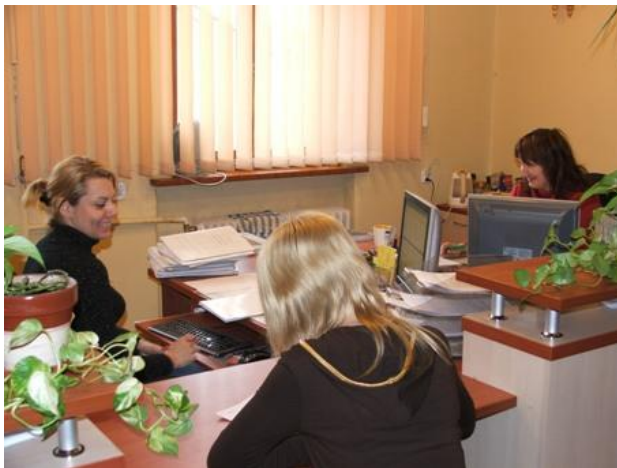
Do urzędu pracy trafiały również osoby nie pozostające w rejestrach bezrobotnych i poszukujących pracy zainteresowane podjęciem dodatkowej pracy, zmianą dotychczas wykonywanej lub zainteresowane wyjazdem do pracy za granicę.

Powiatowy Urząd Pracy w 2010 roku wydał 5 770 zaświadczeń na wniosek osób ubiegających się o ich wystawienie. Zaświadczenia dotyczyły między innymi wypłaty stypendiów stażowych, okresów zarejestrowania i pobierania zasiłku dla bezrobotnych, ubezpieczenia zdrowotnego, ofert pracy.

Ogół spraw związanych z rejestracją osób bezrobotnych i poszukujących pracy załatwia się poprzez decyzje administracyjne i postanowienia, których wydano 7 900. Dotyczyły one spraw związanych z przyznaniem i odmową przyznania statusu osoby bezrobotnej, z utratą statusu osoby bezrobotnej w wyniku między innymi: podjęcia pracy, niestawienia się na wizytę w wyznaczonym terminie, złożenia

wniosku osoby bezrobotnej o wyrejestrowanie, z przyznaniem lub utratą zasiłku dla bezrobotnych, stypendium stażowego, stypendium szkoleniowego, dodatku szkoleniowego, dodatku aktywizacyjnego.

W 2010 r. dodatek aktywizacyjny na wniosek - otrzymało 105 osób, które z własnej inicjatywy podjęły pracę. Rejestracją osób bezrobotnych i poszukujących pracy, wystawianiem zaświadczeń oraz decyzji administracyjnych zajmuje się Dział Informacji, Ewidencji i Świadczeń mieszczący się na I piętrze budynku PUP.

Dział Informacji, Ewidencji i Świadczeń

W ramach promocji usług oferowanych przez urząd w maju 2010 roku zorganizowano „**Drzwi Otwarte Urzędu Pracy**”. Zainteresowane osoby bezrobotne, uczniowie i pracodawcy mogli skorzystać z informacji na temat pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, możliwościach korzystania z instrumentów rynku pracy. Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wlkp. osobom bezrobotnym, poszukującym pracy i podmiotom gospodarczym umożliwia między innymi:

- 1) korzystanie z ofert zatrudnienia pozostających w dyspozycji Urzędu, w tym z miejsc pracy subsydiowanych,
- 2) wzięcie udziału w organizowanych w Urzędzie giełdach pracy, które umożliwiają kontakt poszukujących pracy z pracodawcami,
- 3) złożenie wniosku o jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej lub dofinansowanie tworzonych miejsc pracy,
- 4) podniesienie lub dokonanie zmiany kwalifikacji zawodowych na wniosek,
- 5) korzystanie z poradnictwa zawodowego, z porad indywidualnych, czy informacji zawodowej, której udzieli doradca zawodowy,

- 6) korzystanie z bezpłatnego dostępu do internetu w celu poszukiwania ofert pracy,
- 7) w ramach EURES uzyskanie informacji dotyczących ofert pracy i zatrudnienia zgodnie z prawem swobodnego przepływu pracowników w UE,
- 8) zwiększenie szans na podjęcie zatrudnienia przez nabycie praktycznych umiejętności poruszania się po rynku pracy poprzez udział w zajęciach Klubu Pracy,
- 9) złożenie wniosku o organizację subsydiowanych miejsc pracy.

W miesiącu lutym 2010 r. przeprowadzono badanie ankietowe pracodawców. Ankieta zawierała 6 pytań, które dotyczyły:

- aktualnego stanu zatrudnienia, w tym zatrudnienia osób niepełnosprawnych,
- planowanego zatrudnienia na lata 2010 – 2011,
- określenia przez pracodawców kierunków, branż oraz zawodów planowanych szkoleń dla przyszłych i obecnych pracowników,
- zwolnień w firmie z określeniem jakich pracowników te zwolnienia będą dotyczyć oraz z jakich przyczyn będą dokonywane i przewidywany ich termin,
- planów rozwoju firmy,
- określenia: umiejętności, uprawnień, kompetencji, które są najbardziej pożądane przez pracodawców od przyszłych pracowników.

Badanie ankietowe pracodawców, miało zobrazować po pierwsze potencjalne możliwości zatrudnienia w zawodach (na stanowisku) w latach 2010 - 2011, po drugie planowane kierunki szkoleń dla pracowników. Ankietę rozesłano do 122 pracodawców z terenu powiatu grodziskiego a wypełnioną zwróciło 45 zakładów. W wyniku analizy ankiet uzyskaliśmy informacje dotyczące planowanego zapotrzebowania na pracowników w następujących branżach:

- **budowlana:** murarz, tynkarz, stolarz – po 1 os., operator maszyn stolarskich - 3;
- **gastronomiczna, spożywcza i handlowa:** sprzedawca, handlowiec – 8 osób, barman-kelner - 1, kucharz - 2 , cukiernik - 6, ubojowy, rzeźnik - 3, pomocnik cukiernika - 1 osoba;
- **branża metalowa:** ślusarz-spawacz - 2 stanowiska pracy,
- **produkcja:** automatyk - 1, młynarz - 1, pracownik zbioru pieczarek - 2, zgrzewacz opakowań - 1, szwacz - 67, stanowiska pomocnicze - 6, sortowacz surowców wtórnych - 12, pracownik przydomowych oczyszczalni ścieków - 3;

- **pozostałe branże:** 4 - przedstawiciel handlowy, specjalista ds. kadr i płac - 1, pokojówka - 1, fryzjer - 1, recepcjonista - 1, wizażystka - 1, pracownik ochrony - 100, pracownik magazynowy - 3, szef produkcji - 1, księgowa - 12, instruktor fitness - 1.

Firmy w badaniu ankietowym nie zgłaszały konieczności dokonywania zwolnień grupowych. Jeden z badanych zakładów podał planowane zwolnienie w latach 2010/2011 – 2 robotników fizycznych. Miejsce tychże osób mają zająć pracownicy wyspecjalizowani.

Niewielka grupa pracodawców chciałaby szkolić potencjalnych pracowników pod konkretne stanowiska takie jak na przykład: cukiernik-karmelarz, ślusarz-spawacz, natomiast osoby już zatrudnione przede wszystkim w kierunkach efektywnej sprzedaży, na operatorów pilarek, w zakresie prowadzenia negocjacji, profesjonalnej obsługi komputera i sekretariatu oraz w dziedzinie automatyki. Od potencjalnych pracowników pracodawcy oczekują: zaangażowania w pracę, komunikatywności, kreatywności, dyspozycyjności, znajomości obsługi komputera, elastyczności w dostosowywaniu się do zmian, umiejętności pracy w zespole, doświadczenia zawodowego na danym stanowisku, uprawnień ratownika medycznego, sprawności fizycznej, umiejętności obsługi maszyn, sprzętu stolarskiego, uprawnień budowlanych, znajomości systemów aluminiowo-szklanych, doświadczenia w danej branży, znajomości języka angielskiego.

Osoby bezrobotne i poszukujące pracy mogą korzystać z doradztwa zawodowego. Usługa ta jest dostępna codziennie w godzinach otwarcia urzędu. Doradcy zawodowi świadczą usługi poradnictwa zawodowego dla osób bezrobotnych oraz poszukujących pracy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wlkp. Usługa ta jest dostępna codziennie, w godzinach otwarcia urzędu. Do dyspozycji doradców zawodowych dostępne jest samodzielne biuro, wyposażone w sprzęt komputerowy (komputery stacjonarne i laptop), ksero a także salka, w której można spotkać się z około 12 osobami.

Dominującą formą pracy z klientami jest poradnictwo indywidualne. Forma ta pozwala na wnikliwe i kompleksowe rozpoznanie problemu zawodowego klienta. Daje możliwość dokładnego określenia istniejących deficytów wiedzy i umiejętności. W trakcie indywidualnego spotkania z klientem można na bieżąco uzupełniać jego informacje na temat rynku pracy. Jest to szczególnie istotne dla osób, które wchodzi na rynek pracy lub powracają na niego. Bezrobotny lub poszukujący pracy w trakcie

spotkania z doradcą zawodowym może bliżej poznać swoje predyspozycje zawodowe, określić swoje zainteresowania, uzdolnienia, mocne i słabe strony. Podczas spotkania można zaplanować najbardziej optymalne dla danego klienta sposoby poszukiwania pracy. Klient ma możliwość wspólnie z doradcą skonstruować własne dokumenty aplikacyjne oraz przygotować się do rozmów kwalifikacyjnych z potencjalnymi pracodawcami. Takie poradnictwo jest też szczególnie istotne dla osób, które rozważają możliwość rozpoczęcia działalności gospodarczej i w związku z tym chcą ubiegać się o jednorazową dotację na uruchomienie własnej działalności gospodarczej. Wszystkie te działania mają na celu ułatwienie bezrobotnemu lub poszukującemu pracy zaplanować ścieżkę kariery zawodowej. W roku 2010 w indywidualnych spotkaniach doradczych wzięło udział 960 osób. Ponadto, udzielono 66 indywidualnych informacji zawodowych. Ich problematyka dotyczyła przede wszystkim bieżącej sytuacji na lokalnym rynku pracy, możliwości zdobywania zawodów i podnoszenia kwalifikacji zawodowych, informacji o zawodach.

W 2010 roku zorganizowano porady grupowe „Samodzielność w poszukiwaniu pierwszej pracy” dla nowo rejestrujących się absolwentów szkół zasadniczych zawodowych oraz średnich. W 2 poradach grupowych wzięły udział 23 osoby. Uczestnicy mieli możliwość podniesienia poziomu swojej wiedzy na temat efektywnego poszukiwania zatrudnienia (także bardzo popularnej formą jaką jest staż). Zapoznano ich z prawami i obowiązkami bezrobotnego oraz poinformowano o usługach rynku pracy i możliwości korzystania z nich. Na podstawie testu do samooceny uczestnicy porady mogli rozpoznać swoje predyspozycje zawodowe. Omówiono zasady pisania dokumentów aplikacyjnych. W trakcie porady grupowej podjęto również takie tematy, jak: wartości płynące z podjęcia pracy, mała przedsiębiorczość jako sposób na samozatrudnienie oraz autoprezentacja w trakcie rozmowy kwalifikacyjnej.

Od kilku lat nawiązana jest współpraca ze Szkolnym Ośrodkiem Kariery „SZOK” działającym przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Grodzisku Wlkp. W kwietniu 2010 roku zaowocowała ona między innymi zorganizowaniem spotkań dla uczniów ostatnich klas ze szkół średnich. W trakcie spotkań poruszano temat praktycznego funkcjonowania ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Poinformowano o usługach świadczonych przez urząd pracy na rzecz osób pozostających bez zatrudnienia, ze szczególnym naciskiem na ofertę skierowaną do osób nie posiadających doświadczenia zawodowego. Największe zainteresowanie

wśród uczniów budził proces rejestracji w urzędzie pracy oraz możliwość odbycia stażu i udziału w szkoleniach organizowanych przez urząd pracy. W trakcie spotkań zapoznano uczniów z sytuacją na lokalnym rynku pracy oraz z oczekiwaniami pracodawców względem osób poszukujących zatrudnienia. Uczniowie byli także bardzo zainteresowani możliwościami dalszego kształcenia pod kątem zawodów przyszłości. Uczniowie wykazywali duże zainteresowanie poruszonymi tematami. W 6 spotkaniach wzięło udział 176 uczniów klas programowo najwyższych: liceum profilowanego, technikum mechanicznego, technikum technologii odzieży, technikum ekonomicznego, technikum organizacji usług gastronomicznych oraz technikum informatycznego.

Spotkania o podobnej tematyce zorganizowano również w dniach 24 i 25 marca 2010 r. dla uczniów klas III Liceum Ogólnokształcącego im. Juliusza Słowackiego w Grodzisku Wielkopolskim. W spotkaniach uczestniczyło 114 osób.

Powiatowy Urząd Pracy realizując założenia Powiatowego Programu na rzecz przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy na lata 2006-2010 przeprowadza spotkania z uczniami klas III gimnazjów z terenu powiatu grodziskiego. W miesiącu lutym 2010 r. zorganizowano spotkania dla uczniów klas III roku szkolnego 2009/2010. W 4 spotkaniach udział wzięło 175 uczniów. Natomiast w miesiącach: październik, listopad oraz grudzień 2010 r. doradca zawodowy spotkał się z uczniami klas III roku szkolnego 2010/2011. W tej edycji spotkań udział wzięło 454 uczniów (9 grup). Zajęcia dla gimnazjalistów prowadzone są według autorskiego programu z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej. Mają one przede wszystkim charakter informacyjny, który dostosowany jest do zainteresowań gimnazjalistów. Zawsze postulowany jest udział wychowawców klasowych, których wiedza o podopiecznych jest przydatna przy dostosowaniu poruszanych tematów do zainteresowań i planów zawodowych uczniów (informacje te mają bezpośredni związek z podejmowaniem decyzji o wyborze szkoły ponadgimnazjalnej). Zachęca się także wychowawców, aby tematy poruszane podczas spotkań z doradcą zawodowym, kontynuowali na lekcjach oraz podczas spotkań z rodzicami uczniów. Tematy poruszane podczas spotkań z uczniami gimnazjów:

- kluczowe czynniki wyboru zawodu, omówienie warunków, które trzeba uwzględnić decydując się na wybór określonego zawodu, a tym samym wybrać określoną ścieżkę kształcenia (m.in. zainteresowania, zdolności, umiejętności, stan zdrowia, możliwości finansowe),

- informacje o działalności Powiatowego Urzędu Pracy (w szczególności zadania działu pośrednictwa pracy, instrumentów rynku pracy, poradnictwa zawodowego i szkolenia bezrobotnych) oraz innych instytucjach świadczących usługi z zakresu poradnictwa zawodowego dla młodzieży (Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, Poradnie psychologiczno-pedagogiczne, pedagodzy szkolni, wychowawcy) – jako jednostkach, które mogą służyć pomocą w sprawie wyboru szkoły ponadgimnazjalnej,
- omówienie sytuacji oraz perspektyw zmian na lokalnym rynku pracy,
- przedstawienie zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy, perspektyw rozwoju zawodów,
- wskazanie źródeł informacji o zawodach, predyspozycjach do wykonywania wymarzonego zawodu oraz o środowiskach wykonywania pracy w określonym zawodzie,
- wymarzony zawód – wybór zawodu – wybór szkoły ponadgimnazjalnej.

W minionym roku doradcy zawodowi wystawili 175 opinii dotyczących osób bezrobotnych skierowanych przez specjalistę ds. rozwoju zawodowego w celu określenia predyspozycji do wykonywania zawodu oraz dla bezrobotnych skierowanych do doradcy zawodowego przez pośredników pracy.

Doradca zawodowy wykonuje również, zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 8, ust. 1 pkt 3 i art. 9, ust.1 pkt 9, z późn. zmianami), opracowania analiz rynku pracy, w tym monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych, który jest jednym z zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy. Analizuje otrzymane dane i udostępnia je odpowiednim instytucjom między innymi poprzez udział w posiedzeniach Komisji Edukacji (organu Rady Powiatu Grodzkiego), gdzie przedstawiał również informacje o sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy. Doradca zawodowy brał także udział w sesji Rady Powiatu Grodzkiego (maj 2010) w części dotyczącej analizy bezrobocia i lokalnego rynku pracy. Jednym z zadań doradcy jest także przygotowywanie opinii dotyczących nowych kierunków kształcenia w szkołach średnich i policealnych i prezentowanie ich podczas posiedzeń Powiatowej Rady Zatrudnienia, jak i przedstawianie bieżącej sytuacji na lokalnym rynku pracy podczas sesji tejże Rady.

Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wlkp. zawarł 23 lutego 2010 r. porozumienie w sprawie zawiązania partnerstwa w zakresie realizacji zadań na rzecz aktywnej integracji z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wielichowie. Celem partnerstwa jest współpraca na rzecz aktywizacji społeczno – zawodowej osób bezrobotnych, poszukujących pracy lub niepozostających w zatrudnieniu, będących w wieku aktywności zawodowej i korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, w szczególności osób wykluczonych, bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym.

24 maja 2010 r. zawarto porozumienie z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Grodzisku Wlkp. natomiast 16 listopada 2010 r. z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Rakoniewicach. Porozumienia te obejmują współpracę w zakresie:

- upowszechniania ofert pracy, informacji o usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych, stażach, organizacji robót publicznych oraz zatrudnienia socjalnego,
- realizacji projektów współfinansowanych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w przypadku działań szkoleniowych organizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej dla osób zarejestrowanych jako bezrobotne w Powiatowym Urzędzie Pracy,
- kierowania osób bezrobotnych do uczestnictwa w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej lub uczestnictwa w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, o którym mowa w przepisach o zatrudnieniu socjalnym,
- zasad wymiany informacji dotyczących osób bezrobotnych będących klientami Ośrodka Pomocy Społecznej.

Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wlkp. współpracuje z pracodawcami głównie w zakresie pozyskiwania i realizacji przedkładanych ofert pracy. W 2010 roku do PUP w Grodzisku Wlkp. wpłynęło 1 626 ofert pracy. Pośrednicy prowadzą marketing usług i współpracują z partnerami rynku pracy w celu zwiększenia ilości napływających ofert do urzędu i poprawienia jakości świadczonych usług. Oferty pracy podawane były do ogólnej wiadomości osób bezrobotnych i poszukujących zatrudnienia poprzez: wywieszanie ich na tablicy ogłoszeń na terenie urzędu, informację telefoniczną oraz bieżące umieszczanie ogłoszeń na stronie internetowej Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku Wlkp. (www.pupgrodziskwlpk.pl). Urząd

Pracy informował także Ośrodki Pomocy Społecznej o zgłoszonych miejscach pracy. Działania te są kontynuowane w roku bieżącym.

Do zadań Powiatowego Urzędu Pracy należy również organizowanie szkoleń dla osób bezrobotnych w celu zwiększenia ich szans na zatrudnienie, podwyższenia dotychczas uzyskanych kwalifikacji lub zaktywizowania w związku z brakiem propozycji odpowiedniego zatrudnienia. Szkolenia odbywają się w kategoriach:

Szkolenia indywidualne na wniosek bezrobotnego – organizowane są na wniosek zainteresowanej osoby bezrobotnej. Jednym z warunków realizacji jest uzyskanie przez bezrobotnego deklaracji od przyszłego pracodawcy dotyczącej zatrudnienia po uzyskaniu stosownych kwalifikacji w wyniku ukończonego szkolenia.

Szkolenia grupowe - inicjowane przez urząd pracy na podstawie analizy potrzeb szkoleniowych na lokalnym rynku pracy.

Przy tworzeniu ofert szkoleń i kursów uwzględniane są takie źródła informacji jak:

- strategia rozwoju regionalnego związana z tworzeniem nowych miejsc pracy,
- analiza ofert pracy i informacji o wolnych miejscach pracy,
- wyniki analiz rynku pracy i badań popytu na pracę, w tym monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- diagnozy potrzeb rynku pracy w zakresie kształcenia ustawicznego i szkolenia bezrobotnych lub poszukujących pracy,
- skuteczności i efektywności zakończonych szkoleń,
- analizy ankiet, które mają na celu rozpoznanie potrzeb szkoleniowych.

W roku 2010 były organizowane szkolenia o następującej tematyce: uruchamianie i prowadzenie działalności gospodarczej, kurs operatora koparko-ładowarki, spawanie metodą MAG, wózek widłowy, kurs kosmetyczny i stylizacji paznokci, profesjonalna obsługa biura, profesjonalna sekretarka, asystentka ze znajomością języka angielskiego, kurs dla drwali – operatorów pilarki, kurs dekoratorski z elementami florystyki, kurs koparek jednonaczyniowych.

Poniżej przedstawione tabele prezentują obszary zawodowe szkoleń, liczbę osób, które ukończyły szkolenie oraz podjęły pracę w trakcie lub po zakończeniu szkolenia, odsetek osób zatrudnionych oraz koszt ponownego zatrudnienia osób przeszkolonych, liczony jako stosunek poniesionych kosztów szkoleń do liczby osób zatrudnionych w okresie 3 miesięcy po ukończeniu szkolenia oraz przeciętny koszt

szkolenia i przeciętny koszt szkolenia jednej osoby. Realizację tego zadania prezentują poniżej zamieszczone tabele.

Tabela nr 15. Obszary zawodowe szkoleń

Wyszczególnienie	Osoby, które w okresie sprawozdawczym			
	ukończyły szkolenie		podjęły pracę w trakcie lub po ukończeniu	
	razem	kobiety	razem	kobiety
Ogółem osoby szkolone	406	150	169	62
Uruchomienie i prowadzenie działalności gospodarczej	130	43	130	43
Ochrona własności i osób	12	4	2	1
Kurs komputerowy	10	10	0	0
Budownictwo	14	0	6	0
Usługi fryzjerskie i kosmetyczne	30	30	3	3
Usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy,	2	1	0	0
Kierowca wózka jezdniowego	86	1	17	0
Pozostałe obszary szkoleń	122	61	11	15

Źródło: Opracowanie własne PUP

W szkoleniach organizowanych przez Urząd Pracy w 2010 r. uczestniczyło 414 osób bezrobotnych, w tym 152 kobiety. Po szkoleniach pracę podjęło 169 osób, co stanowi 42 % efektywności szkoleń.

Przeciętny koszt jednego szkolenia - **20.961,17**

Przeciętny koszt szkolenia jednej osoby - **1.772,10**

Kurs drwala, operatora pilarki

Kurs kosmetyczny i stylizacji paznokci

Kurs na wózek widłowy

W roku 2010 w ramach podwyższania kwalifikacji sfinansowano studia podyplomowe na wniosek 3 osób bezrobotnych. Osoby, które wystąpiły z wnioskiem o sfinansowanie kosztów studiów podyplomowych wykazały, iż podwyższenie kwalifikacji przyczyni się do podjęcia zatrudnienia.

Tabela nr 16. Osoby, którym sfinansowano z Funduszu Pracy koszty studiów podyplomowych

Osoby, które złożyły wnioski o sfinansowanie kosztów studiów podyplomowych		Osoby, które uzyskały zgodę starosty na współfinansowanie kosztów studiów podyplomowych					
		Osoby, które rozpoczęły studia podyplomowe		Osoby, które zakończyły studia podyplomowe		Osoby, które podjęły pracę w trakcie studiów podyplomowych oraz w okresie 3 miesięcy po ich ukończeniu	
razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
3	2	3	2	1	1	1	0

Źródło: Opracowanie własne PUP

W celu zaktywizowania osób bezrobotnych, podniesienia ich motywacji w poszukiwaniu pracy organizowane są zajęcia aktywizacyjne. Lider Klubu Pracy zajęcia prowadzi zarówno w siedzibie PUP w salce Klubu Pracy jak również w terenie, przy współpracy z Urzędami Gmin.

Zajęcia aktywizacyjne w Klubie Pracy

PROGRAMY REALIZOWANE W ROKU 2010

Aby skutecznie przeciwdziałać bezrobociu i jego negatywnym skutkom Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wlkp. realizuje programy na rzecz osób bezrobotnych w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu.

Program „-30” finansowany ze środków rezerwy Ministra Pracy

Głównym celem programu było zwiększenie szans młodych ludzi na uzyskanie pierwszego doświadczenia zawodowego oraz zwiększenie aktywności zawodowej tych osób. Program adresowany był do osób bezrobotnych do 30 roku życia zarejestrowanych w PUP w Grodzisku Wlkp. Aby ułatwić młodym ludziom płynne wejście na rynek pracy, w ramach programu zaktywizowano 168 osób poprzez: zorganizowanie staży dla 52 uczestników, szkolenie dla 105 osób, przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej dla 41 osób, refundacja kosztów utworzenia stanowiska pracy dla 10 osób.

Czas realizacji: 01.05.2010 r. do 31.12.2010 r., wartość programu – 1.205.600,00

Program „45/50 plus” finansowany ze środków rezerwy Ministra Pracy.

Głównym celem programu było zaktywizowanie osób bezrobotnych i zwiększenie ich szansy na znalezienie pracy. Program adresowany do osób bezrobotnych, powyżej 45 roku życia, którym lokalny rynek pracy ogranicza możliwości zatrudnienia. Głównym argumentem przemawiającym za realizacją projektu jest trudna i stale pogłębiająca się sytuacja osób bezrobotnych oraz zagrożonych bezrobociem, w związku z trudnościami gospodarczymi i ekonomicznymi lokalnego rynku pracy. Adresaci programu posiadają słabą motywację do poszukiwania pracy. Posiadają oni niskie lub zdezaktualizowane kwalifikacje zawodowe. Pomimo, że posiadają doświadczenie zawodowe mają problemy ze znalezieniem pracy. W ramach programu zaktywizowano 28 osób poprzez: organizację szkoleń, przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz refundację kosztów utworzenia stanowiska pracy. Okres realizacji: 01.05.2010 do 31.12.2010 r., całkowita wartość projektu 191.800,00 zł.

„Biznes plan” finansowany ze środków rezerwy Ministra Pracy.

Program adresowany do osób bezrobotnych, zarejestrowanych w PUP Grodzisk Wilkp. zainteresowanych uruchomieniem własnej działalności gospodarczej. Istotnym argumentem do realizacji projektu jest trudna i pogłębiająca się sytuacja osób bezrobotnych i zagrożonych bezrobociem, w związku z trudnościami gospodarczymi i ekonomicznymi niektórych zakładów pracy oraz wzrostem bezrobocia.

W ramach programu zaktywizowano 36 osób poprzez: organizację szkoleń, przyznanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz refundację kosztów utworzenia stanowiska pracy.

Okres realizacji: 01.09.2010 r. do 31.12.2010 r., wartość projektu 555.300,00 zł.

REALIZACJA PROJEKTÓW W RAMACH PROGRAMU OPERACYJNEGO KAPITAŁ LUDZKI (PO KL) WSPÓLFINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO (EFS)

Komisja Europejska dnia 28 września 2007 r. wydała decyzję w sprawie przyjęcia do realizacji Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL), który jest jednym z programów służących realizacji Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia 2007-2013 i obejmuje całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w Polsce. Przyjęcie Programu stanowi potwierdzenie głównych kierunków rozwoju i prowadzenia polityki prozatrudnieniowej rządu oraz umożliwia wykorzystanie środków EFS w Polsce w latach 2007-2013.

Cele i główne obszary wsparcia PO KL.

Program stanowi odpowiedź na wyzwania, jakie przed państwami członkowskimi UE, w tym również Polską, stawia odnowiona Strategia Lizbońska. Do wyzwań tych należą: uczynienie z Europy bardziej atrakcyjnego miejsca do lokowania inwestycji i podejmowania pracy, rozwijanie wiedzy i innowacji oraz tworzenie większej liczby trwałych miejsc pracy. Zgodnie z założeniami Strategii Lizbońskiej oraz celami polityki spójności krajów unijnych, rozwój kapitału ludzkiego i społecznego przyczynia się do pełniejszego wykorzystania zasobów pracy oraz wsparcia wzrostu konkurencyjności gospodarki.

Celem głównym Programu jest: wzrost zatrudnienia i spójności społecznej a do osiągnięcia tego celu przyczynia się realizacja sześciu celów strategicznych do których należą:

- podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych i biernych zawodowo,
- zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego,
- poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw do zmian zachodzących w gospodarce,
- upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy,
- zwiększenie potencjału administracji publicznej w zakresie opracowywania polityk i świadczenia usług wysokiej jakości oraz wzmocnienie mechanizmów partnerstwa,
- wzrost spójności terytorialnej.

Program Kapitał Ludzki będzie służył przyspieszeniu rozwoju społeczno-gospodarczego Polski, wzrostowi zatrudnienia oraz zwiększeniu spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej z krajami Unii Europejskiej. Program składa się z 10 Priorytetów, realizowanych zarówno na poziomie centralnym jak i regionalnym. 9 Priorytetów ma charakter "tematyczny", 1 dodatkowy priorytet "Pomoc techniczna", ma na celu pomoc instytucjom zaangażowanym w realizację Programu w jego sprawnym zarządzaniu i wdrażaniu.

Priorytety PO KL - Centralne:

I - Zatrudnienia i integracja społeczna

II - Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących

III - Wysoka jakość systemu oświaty

IV - Szkolnictwo wyższe i nauka

V - Dobre rządzenie

Regionalne:

VI - Rynek pracy otwarty dla wszystkich

VII - Promocja integracji społecznej

VIII - Regionalne kadry gospodarki

IX - Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Projekt pt. **"Bądź aktywny"** realizowany w ramach Priorytetu VI. Rynek pracy otwarty dla wszystkich, Działanie 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej osób bezrobotnych, Poddziałanie 6.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych **Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki**. **Celem** projektu jest podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych, w tym w szczególności osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Adresatami projektu są osoby bezrobotne, w tym w szczególności **osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy**.

Do grupy bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy zalicza się:

- 1) bezrobotnych do 25 roku życia,
- 2) bezrobotnych długotrwale albo osoby, które po zakończeniu kontraktu socjalnego lub kobiety, które po urodzeniu dziecka nie podjęły zatrudnienia,
- 3) bezrobotnych powyżej 50 roku życia,
- 4) bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,
- 5) bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 r.ż.,
- 6) bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli pracy,
- 7) bezrobotnych niepełnosprawnych.

Rodzaje wsparcia: staże, przygotowanie zawodowe, szkolenia, jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

Okres realizacji projektu: 01.01.2008 r. – 31.12.2013 r.

W roku 2010 objęte projektem były 262 osoby bezrobotne, w tym 117 kobiet.

Od początku realizacji projektu tj. od 01.01.2008 r. przystąpiło do niego 668 osób, w tym 315 kobiet. Wartość projektu w roku 2010 opiewa na kwotę – 1.404.800,00 zł.

W poszczególnych formach wsparcia udział wzięło: staże – 103 osoby, szkolenia – 136 osób, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej – 36 osób. Z niektórych form wsparcia skorzystały te same osoby, tzn. były na szkoleniu i uzyskały dotację.

Tabela nr 17. Wybrane kategorie osób biorących udział w projekcie „Bądź aktywny”

Status osoby na rynku pracy, w chwili przystąpienia do realizacji projektu	Ogółem	kobiety	% udział kobiet w ogóle skierowanych
Bezrobotni, którzy rozpoczęli udział w realizacji projektu „Bądź aktywny”	668	315	47,2%
Osoby niepełnosprawne	27	15	55,6%
Zamieszkali na wsi	352	162	46%
Osoby do 24 roku życia	342	173	50,6%
Osoby powyżej 50 roku życia	53	15	28,3%
Osoby wg poziomu wykształcenia:			
- podstawowe i niższe	75	21	28%
- ponadgimnazjalne	534	250	46,8%
- pomaturalne	16	13	81,3%
- wyższe	43	31	72,1%

Źródło: Opracowanie własne PUP

Projekt pt. **"Profesjonalna kadra"** realizowany w ramach Priorytetu VI. Rynek pracy otwarty dla wszystkich Działanie 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej osób bezrobotnych Poddziałanie 6.1.2 Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Celem projektu jest dostosowanie usług pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego do specyfiki lokalnego rynku pracy.

Adresatem projektu jest Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wlkp. oraz pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku Wlkp..

Rodzaje wsparcia: dofinansowanie trzech etatów pośredników pracy a także jednego etatu doradcy zawodowego.

Okres realizacji projektu od 01.06.2009 r. do 31.12.2011 r.

Całkowita wartość projektu 250.588,24 zł.

FUNDUSZ PRACY PRZENACZONY NA REALIZACJĘ AKTYWNYCH FORM WALKI Z BEZROBOCIEM NA 2010 R.

Tabela nr 18. Fundusz Pracy rok 2010 – aktywizacja osób bezrobotnych

LP.	FORMA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ	KWOTA PLANOWANA	KWOTA WYDATKOWANA
1	prace interwencyjne	50.838,00	50.806,49
2	Stáže	2.146.888,00	2.145.728,00
3	szkolenia i przekwalifikowania	733.641,00	733.874,73
4	refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	870.000,00	870.000,00
5	jednorazowe środki na uruchomienie działalności gospodarczej dotacje dla bezrobotnych	2.033.837,30	2.033.709,00
6	roboty publiczne	131.162,00	131.161,54
7	Wolne środki	33,70	0
8	RAZEM	5.966,400,00	5.965.280,11

Źródło: Opracowanie własne PUP

Tabela nr 19. Wsparcie w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu ze środków Funduszu Pracy w 2010 roku

LP.	FORMA AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ	LICZBA OSÓB OGÓŁEM
1	prace interwencyjne	11
2	stáže	309
3	szkolenia i przekwalifikowania	414
4	refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	73
5	jednorazowe środki na uruchomienie działalności gospodarczej dotacje dla bezrobotnych	133
6	roboty publiczne	17
7	RAZEM	957

Źródło: Opracowanie własne PUP

Efektywność realizowanych form wsparcia (do dnia 31.03.2011 r.)

W przeliczeniu na 1 osobę koszt aktywizacji wyniósł 6.233,30 zł.

Ogółem skierowano w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w roku 2010 – 957 osób. Ogółem pracę lub samozatrudnienie podjęły 593 osoby. Do liczby osób (929), które zakończyły udział w poszczególnych programach w roku 2010 są zaliczane osoby, które kontynuowały udział z roku 2009.

Osoby, które podjęły zatrudnienie stanowią 63,8% ogółu osób, które zakończyły udział w programach. Koszt ponownego zatrudnienia osób zaktywizowanych, liczony jako stosunek poniesionych kosztów na aktywizację osób bezrobotnych do liczby osób zatrudnionych w okresie 3 miesięcy po zakończeniu udziału w programie, wynosi 10.059,50 zł.

Efektywność poszczególnych programów aktywizacji osób bezrobotnych prezentuje zamieszczona niżej tabela.

Tabela nr 20. Efektywność poszczególnych programów aktywizacji.

Forma aktywizacji	Ogólna liczba osób skierowanych w roku 2010	Liczba osób, które zakończyły udział w programie w roku 2010	Podjęcie pracy	Efektywność
interwencyjne	11	8	8	100%
staże	309	292	204	69,9%
szkolenia	414	406	169	41,6%
refundacja	73	73	73	100%
dotacja	133	133	133	100%
roboty publiczne	17	17	6	35,3%
OGÓŁEM	957	929	593	63,8%

Źródło: Opracowanie własne PUP

Dzięki takiemu instrumentowi, jakim są środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej (tzw. dotacje), powstają nowe, małe firmy, które stanowią ważną rolę w aktywizacji życia gospodarczego. Urząd Pracy jako dysponent środków z Funduszu Pracy stał się ważnym ogniwem wspierającym rozwój drobnej przedsiębiorczości.

O przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej może ubiegać się bezrobotny zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy w Grodzisku Wlkp.,

zamierzający podjąć działalność gospodarczą na terenie działania PUP w Grodzisku Wlkp., który spełnia następujące warunki:

- w okresie 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku nie odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniego zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, szkolenia, stażu, przygotowania zawodowego w miejscu pracy, wykonywania prac społecznie użytecznych, prac interwencyjnych lub robót publicznych,
- nie korzystał z bezzwrotnych środków Funduszu Pracy lub innych środków publicznych na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej,
- nie otrzymał dotychczas z Funduszu Pracy lub z innych środków publicznych bezzwrotnych środków na podjęcie działalności gospodarczej lub rolniczej, założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej,
- nie posiadał wpisu do ewidencji działalności gospodarczej i nie prowadził działalności gospodarczej w okresie 12 miesięcy przed dniem złożenia wniosku,
- nie był karany w okresie 2 lat przed dniem złożenia wniosku za przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu, w rozumieniu ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny
- nie złożył wniosku o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej lub wniosku o przystąpieniu do spółdzielni socjalnej, do innego starosty.

W 2010 roku przyznano 133 dotacji na następujące rodzaje działalności:

- usługi ogólnobudowlane,
- działalność handlowa,
- usługi w zakresie stolarstwa, tapicerstwa,
- myjnie samochodowe,
- usługi kosmetyczne,
- usługi fryzjerskie,
- usługi krawieckie.

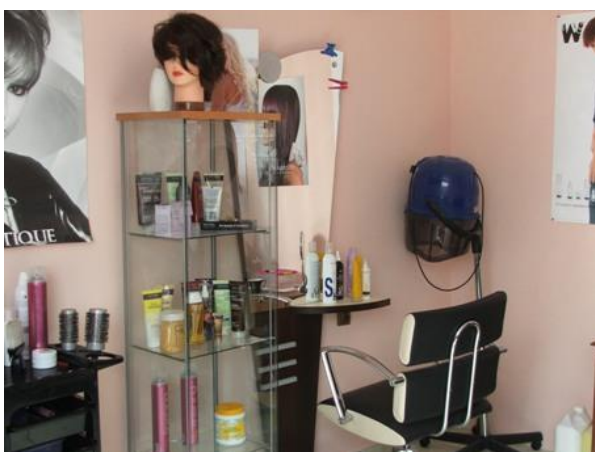
Kwoty przyznanych jednorazowo dotacji osiągnęły przeciętnie wysokość 15.000 zł. Poniżej zamieszczono zdjęcia kilku inwestycji, które powstały przy udziale środków Funduszu Pracy.

Usługi kosmetyczne w Grodzisku Wlkp.

Myjnia Samochodowa oraz usługi Karcher w Grodzisku Wlkp.

Zakład Usług Fryzjerskich w Grodzisku Wlkp.

ZADANIA ORAZ STRUKTURA ORGANIZACYJNA POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W GRODZISKU WLKP.

Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wlkp. jest jednostką organizacyjną Powiatu Grodziskiego wchodzącą w skład powiatowej administracji zespolonej, wykonującą zadania z zakresu administracji rządowej i samorządu powiatowego.

Siedziba Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku Wlkp.

Do zakresu działania Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku Wlkp. należy wykonywanie zadań wynikających z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r, Nr 69, poz. 415 ze zmianami) oraz ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r.o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123, poz. 776 ze zmianami). Przy realizacji zadań, PUP współdziała z innymi jednostkami organizacyjnymi powiatu, organami administracji rządowej, organami samorządów terytorialnych, powiatową radą zatrudnienia, organizacjami pracodawców, poszczególnymi pracodawcami, związkami zawodowymi oraz innymi organizacjami działającymi w sprawach zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu.

W PUP działają następujące komórki organizacyjne:

1. Centrum Aktywizacji Zawodowej (CAZ).
2. Dział Informacji, Ewidencji i Świadczeń.
3. Dział Finansowo-Księgowy.
4. Samodzielne stanowisko ds. Organizacyjno-Administracyjnych i Składnica Akt.
5. Sekretariat.

6. Radca Prawny.

Do zakresu podstawowych zadań CAZ w szczególności należą :

- realizacja usług rynku pracy w tym: pośrednictwo pracy, usługi EURES, poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy, organizacja szkoleń,
- realizacja i aktywne zarządzanie instrumentami rynku pracy,
- wspieranie lokalnych i regionalnych rynków pracy poprzez: opracowanie i zarządzanie lokalnymi i regionalnymi projektami dotyczącymi przeciwdziałania bezrobociu, opracowywanie i zarządzanie projektami współfinansowanymi ze środków bezzwrotnej pomocy zagranicznej,
- współpraca z partnerami rynku pracy w celu zebrania informacji o strukturze gospodarczej i kierunkach rozwoju w danym powiecie, o kierunkach kształcenia i sytuacji demograficznej,
- pozyskiwanie informacji z innych źródeł niezbędnych do oceny sytuacji na rynku pracy w powiecie,
- określenie istniejących „grup ryzyka” i ich rozmiarów na podstawie analiz lokalnego rynku pracy,
- współdziałanie z innymi komórkami organizacyjnymi PUP w celu zapewnienia prawidłowości realizacji zadań PUP,
- realizacja zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, realizacja zadań wynikających z ustawy o zatrudnieniu socjalnym.

Do podstawowych zadań Działu Informacji Ewidencji i Świadczeń w szczególności należą:

- rejestracja i obsługa merytoryczna osób bezrobotnych i poszukujących pracy, wydawanie decyzji dotyczących przyznania bądź odmowy świadczenia z Funduszu Pracy, ustalanie wysokości zasiłku dla bezrobotnych,
- zgłaszanie do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych osób rejestrujących się w PUP w Grodzisku Wlkp. zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz Ustawą z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,

- przyjmowanie i rozpatrywanie odwołań od decyzji, naliczanie oraz rozliczanie wygenerowanych list płac dla osób, którym przyznano świadczenia z FP,
- windykacja nienależnie pobranych świadczeń,
- rozliczenia z ZUS z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne oraz ubezpieczenia zdrowotne w zakresie wykonywanych zadań,
- udzielanie klientom wyjaśnień i informacji dotyczących zakresu zadań PUP, podstawowych praw i obowiązków bezrobotnych i poszukujących pracy,
- współdziałanie z innymi komórkami organizacyjnymi PUP w celu prawidłowej realizacji zadań PUP.

Zakres zadań Działu Finansowo - Księgowego:

- planowanie środków budżetowych oraz innych powierzonych w celu realizacji zadań, w tym środków Funduszu Pracy oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- opracowywanie dokumentacji dotyczącej przyjętych w PUP zasad rachunkowości
- w przypadku realizacji przez PUP projektów finansowanych z bezzwrotnej pomocy zagranicznej opracowanie przyjętych zasad rachunkowości dla poszczególnych projektów,
- rozliczanie i ewidencjonowanie operacji gospodarczych zgodnie z obowiązującymi przepisami, szczególnie z uwzględnieniem ustawy o rachunkowości oraz ustawy o finansach publicznych,
- obsługa kasowa budżetu oraz innych powierzonych środków,
- naliczanie oraz rozliczanie płac pracowników PUP, prowadzenie ewidencji wypłaconych wynagrodzeń oraz innych świadczeń należnych pracownikom,
- terminowe sporządzanie sprawozdań budżetowych,
- wnioskowanie do Dyrektora PUP o ustalenie planu, etapów czynności związanych z inwentaryzacją majątku,
- Współpraca z innymi komórkami organizacyjnymi w celu prawidłowej realizacji zadań PUP.

Podstawowe zadania Sekretariatu:

- obsługa kancelaryjna urzędu,

- organizacja kontaktów z Dyrektorem PUP,
- opracowanie planu szkoleń pracowników urzędu i ich realizacja.

Do zadań Samodzielnego Stanowiska ds. Organizacyjno-Administracyjnych i Składnicy Akt zalicza się w szczególności:

- opracowywanie projektów regulaminów i instrukcji wewnętrznych PUP, w szczególności: regulaminu organizacyjnego PUP, regulaminu pracy PUP, regulaminu kontroli wewnętrznej i obiegu dokumentów, innych wynikających z wykonywanych zadań, obsługa kancelaryjna Powiatowej Rady Zatrudnienia, ewidencjonowanie, rozpatrywanie i analiza skarg i wniosków, archiwizacja dokumentacji PUP i składowanie akt,
- obsługa kadrowa Urzędu, w tym: sporządzanie i gromadzenie dokumentacji osobowej pracowników, sporządzanie i gromadzenie okresowych ocen kwalifikacyjnych pracowników, opracowywanie planu urlopów pracowników i kontrola ich realizacji, kontrola dyscypliny pracy, sporządzanie sprawozdawczości dotyczącej zatrudnienia, zabezpieczanie pracowników w środki techniczno biurowe oraz socjalne, obsługa socjalna pracowników(ZFŚS),
- planowanie, kontrola realizacji i ewidencja protokołów z kontroli wewnętrznej i zewnętrznej PUP,
- administrowanie inwestycjami i remontami w siedzibie PUP oraz środkami trwałymi, materiałami i wyposażeniem PUP.

Do zakresu zadań Radcy Prawnego w szczególności należą:

- wydawanie opinii prawnych dla potrzeb Dyrektora PUP i jego Zastępcy oraz kierowników komórek organizacyjnych PUP,
- opiniowanie i uzgadnianie projektów umów zawieranych przez PUP,
- uzgadnianie treści pism wychodzących z PUP, zawierających argumentację prawną,
- wykonywanie nadzoru prawnego nad egzekucją należności PUP oraz współdziałanie w podejmowaniu czynności w zakresie postępowania egzekucyjnego,
- wykonywanie zastępstwa procesowego przed sądami i innymi organami orzekającymi w sprawach dotyczących działania PUP,

- informowanie Dyrektora i kierowników komórek organizacyjnych PUP o zmianach przepisów prawnych dotyczących działalności PUP,
- opiniowanie spraw z zakresu prawa pracy.

CENTRUM AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ

Znowelizowana ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, wprowadziła obowiązek wyodrębnienia w ramach powiatowego urzędu pracy **Centrum Aktywizacji Zawodowej (CAZ)**, w którym są prowadzone działania aktywizujące bezrobotnych i poszukujących pracy.

Głównym powodem utworzenia Centrum jest większe niż dotychczas ukierunkowanie działalności PUP na realizację podstawowych usług rynku pracy, tj.: pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego, aktywnego poszukiwania pracy. Zadaniem CAZ jest między innymi pozyskiwanie ofert pracy, prowadzenie skutecznego i aktywnego pośrednictwa pracy, informacji zawodowej, usług aktywnego poszukiwania pracy – organizacja Klubu Pracy. Do zadań Centrum należy także organizacja instrumentów rynku pracy, wspieranie lokalnych i regionalnych rynków pracy poprzez opracowanie i zarządzanie lokalnymi a także regionalnymi projektami dotyczącymi przeciwdziałania bezrobociu, pozyskiwanie informacji z innych źródeł niezbędnych do oceny sytuacji na rynku pracy w powiecie.

Centrum ma przede wszystkim ułatwić bezrobotnym i poszukującym pracy powrót na rynek pracy lub rozpoczęcie aktywności zawodowej. Działania CAZ-u są skierowane na zwiększenie integracji społecznej osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy oraz zwalczaniu wszelkich form dyskryminacji.

Siedziba Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku Wlkp. mieści się w budynku przy ul. Poznańskiej 15, pomieszczenia biurowe zlokalizowane są na dwóch poziomach, parter oraz piętro. Na potrzeby Centrum Aktywizacji Zawodowej przeznaczono parter budynku w skład którego wchodzi: 4 pomieszczenia biurowe, poczekalnia z punktem informacyjnym, salka Klubu Pracy, pomieszczenie socjalne oraz toaleta.

Centrum zostało wyodrębnione w strukturze urzędu poprzez zmiany wprowadzone w Regulaminie Organizacyjnym. CAZ zostało oddzielone od

pozostałej części PUP przeszklonymi drzwiami wewnętrznymi i odpowiednio oznakowane.

W CAZ wykonywane są zadania w wyodrębnionych pomieszczeniach:

- pośrednictwo pracy – 4 stanowiska pracy;
- poradnictwo zawodowe – 2 stanowiska;
- szkolenia, przygotowania zawodowe oraz Klub Pracy – 3 stanowiska;
- instrumenty rynku pracy – 3 stanowiska;
- punkt informacyjny – 1 stanowisko.

W 2010 roku uzyskano z Funduszu Pracy środki finansowe na odpowiednie przystosowanie Centrum Aktywizacji Zawodowej do wykonywania określonych zadań. Przedsięwzięcie miało na celu remont części pomieszczeń w których zlokalizowano CAZ oraz wyposażenie ich w meble biurowe i niezbędny sprzęt biurowy.

Zakupiono między innymi:

- nowe biurka do pokoju doradcy zawodowego, które zapewnią poufność prowadzonych rozmów,
- meble do biura specjalisty ds. rozwoju zawodowego,
- kserokopiarkę.

W ramach pozyskanych środków z Funduszu Pracy w CAZ przeprowadzono roboty remontowo–modernizacyjne. Między innymi: dokonano wymiany instalacji hydraulicznej, przeprowadzone zostały niezbędne prace elektryczne, położone zostały panele podłogowe, nowa glazura w toalecie, pomalowano pomieszczenie socjalne oraz biuro specjalisty ds. rozwoju zawodowego. Pozostałe pomieszczenia biurowe CAZ, zostały wyremontowane i wyposażone w meble i odpowiedni sprzęt zgodnie z przepisami Rozporządzenia MPiPS w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia przez publiczne służby zatrudnienia usług rynku pracy w latach poprzednich ze środków własnych Powiatowego Urzędu Pracy w Grodzisku Wlkp.

Instrumenty rynku pracy

Doradztwo zawodowe

Pośrednictwo pracy

Salka Klubu Pracy

BUDŻET POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W GRODZISKU WLKP. W 2010 R.

Dochody

Tabela nr 21. Dotacje otrzymane w dziale 851.

Rozdział 85156	Roczna kwota dotacji przyznanej na 2010	Środki otrzymane w 2010 roku	Wykonanie
§ 4130	1.002.300	1.002.300	980.690,71
RAZEM	1.002.300		980.690,71

Źródło: Opracowanie własne PUP

Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wlkp. realizował wydatki w dziale 851 w 2010 roku , w tym:

- składka na ubezpieczenie zdrowotne bezrobotnych bez prawa do zasiłku § 4130 980.690,71 zł co stanowi 97.84 % wykonania budżetu 2010 roku.

Należy wyjaśnić ,że dnia 15 grudnia 2010 roku Uchwałą Nr1/2010 Zarząd Powiatu na podstawie decyzji Wojewody zwiększył Powiatowemu Urzędowi Pracy środki na w/w rozdział o kwotę 170.000 zł. Zwiększenie to przeznaczone było na zapłatę zobowiązań wymagalnych .W związku z tym ,że zobowiązania wymagalne dotyczyły miesięcy październik i listopad pozostałą niewykorzystana część środków w wysokości 21.609,29 zwrócono.

Tabela nr 22. Dotacje otrzymane w Rozdziale 85333.

Rozdział 85333	Środki otrzymane w 2010 roku	Wykonanie w %
894.499	894.499	100%

Źródło: Opracowanie własne PUP

Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wlkp. otrzymał na realizację wydatków w rozdziale 85333 na dzień 01.01.2010 limit roczny w wysokości 894.499zł.

Tabela nr 23. Dochody - Rozdział 85333.

Paragrafy dochodowe	Plan	Wykonanie	%
§ 0920	1.100	1.038,56	94,41
§ 0970	3.500	4.247,81	121,36
RAZEM	4.600	5.286,37	114,92

Źródło: Opracowanie własne PUP

w tym § 0970:

- – zwrot za telefony z FP,
- - zwrot za telefony prywatne pracowników PUP za 2009 rok.

Dochody uzyskane za 2010 przekazane zostały na konto Powiatu w całości.

Wydatki - Rozdział 85333

Plan ogółem: **894.499**, Wykonanie: **889.207,34** % wykonania: **99,41** %

Struktura wydatków przedstawia się następująco:

Tabela nr 24. Struktura wydatków.

Wydatki	Plan	Wykonanie	%
Płacowe i pochodne od wynagrodzeń	791.019	787.755,47	99,59
Rzeczowe	103.480	101.451,87	98,04
Majątkowe	-	-	-
RAZEM	894.499	889.207,34	99,41

Źródło: Opracowanie własne PUP

Tabela nr 25. Wydatki płacowe i pochodne od wynagrodzeń wykonane w dziale 853 w 2010 roku.

Rozdział 85333	Plan środków przyznany na 2010	Wykonanie 2010 roku	Wykonanie w %
§ 4010	626.119	626.119,00	100,00
§ 4040	45.100	44.745,41	99,21
§ 4110	103.000	102.026,00	99,05
§ 4120	16.800	14.865,06	88,48
RAZEM	791.019	787.755,47	99,59
Średnie wynagrodzenie bez dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz bez EFS na dzień 01.01.2010			2.480,51
Średnie wynagrodzenie bez dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz bez EFS na dzień 31.12.2010			2.520,78
Średni stan zatrudnienia na dzień 01.01.2010			20
Średni stan zatrudnienia na dzień 31.12.2010			21

Źródło: Opracowanie własne PUP

Wydatki płacowe w 2010 roku zostały zrealizowane ogółem w 99,59 %.

Tabela nr 26. Bieżące wydatki rzeczowe wykonane w dziale 853 w 2010 roku.

Rozdział 853	Plan środków przyznany na 2010	Wykonanie w 2010 roku	Wykonanie w %
§3020	2.000	1.873,60	93,68
§4210	17.393	17.392,19	99,99
§4260	24.400	23.886,72	97,90
§4270	16.707	16.707,00	100,00
§4280	2.000	1.256,00	62,80
§4300	6.000	5.989,48	99,82
§ 4360	800	792,66	99,08
§ 4370	5.028	4.745,07	94,37
§4410	1.000	657,56	65,76
§4440	24.939	24.938,59	100,00
§4480	3.213	3.213,00	100,00
RAZEM	103.480	101.451,87	98,04

Źródło: Opracowanie własne PUP

Wydatki rzeczowe w 2010 roku zostały zrealizowane ogółem w 98,04 %.

Analizując poszczególne pozycje paragrafów wydatków można stwierdzić, że w:

§ 3020 – wydatki na refundację za okulary pracowników oraz wodę mineralną w okresie letnim.

§ 4210 – w tym:

- środki czystości 2.075,28
- artykuły biurowe 2.207,20
- inne 13.109,71 - w tym:
- Centrum Aktywizacji Zawodowej 2640,00 zakup kserokopiarki
- remont klatki schodowej 5055,60
- Ruch SA prenumerata 1.527,92
- zakup niszczarki 715,00
- zakup krzeseł 1.150,00
- zakup rolet 380,01
- zakup żarówek 493,40
- inne drobne 1.147,78

§ 4260 – w tym:

- energia elektryczna 11.037,76

- woda 375,09
- gaz 12.473,87
- § 4270 – środki przeznaczone na naprawę:
  - konserwacji kserokopiarek 2.312,66
  - zawory 3.382,17
  - Centrum Aktywizacji Zawodowej 3140,00
  - inne 7.872,17 (w tym remont korytarza - 7.849,61)
- § 4280 - środki przeznaczone na badania lekarskie pracowników - 1.256,00
- § 4300 – w tym:
  - usługi związane z obsługą kotłowni 1.110,20
  - pieczętki wyrób na zamówienie 635,00
  - ścieki komunalne 731,12
  - abonament RTV 123,07
  - Centrum Aktywizacji Zawodowej - 2.609,48
  - Supon (gaśnice) - 80,52
  - inne drobne 700,09
- § 4360- usługi telefonii komórkowej dyrektora PUP 792,66
- § 4370- usługi telefonii stacjonarnej 4.745,07
- § 4410 – wydatki na delegacje krajowe pracowników 657,56
- § 4440 – wydatki zrealizowano zgodnie z ustawa o ZFŚS,
- § 4480 – wydatki zrealizowano zgodnie z planem.

Wyjaśnienia dodatkowe:

- rozliczenie remontu klatki schodowej - kwota przyznana: 12.000,00, wydatkowano: 12.905,21
- rozliczenie środków wkładu własnego przyznanych na Centrum Aktywizacji Zawodowej kwota przyznana 8.400,00, wydatkowano 8.389,48

Rozdział 85395

Rozliczenie Projektu Profesjonalna kadra EFS Działanie 6.1.2

Tabela nr 27. Rozliczenie Projektu.

Rozdział 85395	Roczna kwota dotacji przyznanej na 2010 - plan	Środki otrzymane w 2010 roku	Wykonanie w %
Dotacja celowa	93.930	93.917,40	100% zgodne z projektem
Wkład własny Powiat	16.576	16.576,00	100

Źródło: Opracowanie własne PUP

Dochody w rozdziale 85395 uzyskane w 2010 roku wyniosły:

§ 0920 – 117,09 - odsetki bankowe

Tabela nr 28. Wydatki płacowe wykonane w rozdziale 85395 w 2010 roku.

Rozdział 85333	Plan środków przyznany na 2010	Wykonanie w 2010 roku	Wykonanie w %
§ 4017	76.131,00	76.120,42	99,99
§ 4019	13.434,00	13.433,20	99,99
§ 4047	4.051,00	4.050,58	99,99
§ 4049	716,00	714,81	99,83
§ 4117	11.829,00	11.827,44	99,99
§ 4119	2.087,00	2.087,00	100,00
§ 4127	1.919,00	1.918,96	100,00
§ 4129	339,00	338,65	99,90
RAZEM	110.506,00	110.491,06	99,99
Średnie wynagrodzenie bez dodatkowego wynagrodzenia rocznego ustalone zgodnie z planem w projekcie			1831,75
Średni stan zatrudnienia			4

Źródło: Opracowanie własne PUP

W roku 2010 Powiatowy Urząd Pracy w Grodzisku Wlkp. realizował projekt pod nazwą „Profesjonalna Kadra„ finansowany w 85 % ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Szczegółowy budżet projektu przewidywał finansowanie wynagrodzeń pracowników przez okres do 31.12.2010 roku. W ramach projektu w 2010 roku realizowane były następujące działania:

- zatrudnienie pośredników pracy,
- zatrudnienie doradcy zawodowego,

Szczegółowe rozliczenie wydatków projektu obrazuje powyższa tabela jednocześnie wskazując sposób ich finansowania.